

Jaarverslag 2016

**RAY
OF
HOPE**

VOORWOORD

Interlandelijke adoptie, het zoeken van een gezin naar een kind, is een ingewikkeld proces in een veranderende internationale context. Dat heeft soms verstrekkende gevolgen.

Zo ontstond er vorig jaar door een nieuwe Oegandese wet onduidelijkheid omtrent de rechtsgeldigheid van een aantal reeds toegekende adopties. Daardoor konden een tiental adoptieouders in augustus 2016 niet met hun kindje terugkeren naar België. Ook de adopties vanuit Ethiopië verlopen nog steeds moeizaam. Nadat de Vlaamse Centrale Autoriteit in november 2015 besliste tot een voorlopige opschorting met het oog op bijkomende onderzoeken naar de adoptabiliteit van de kinderen, zorgt sedert het voorjaar 2016 een reorganisatie van de diensten in Ethiopië zelf ervoor dat dossiers maanden vertraging opliepen. Dit veroorzaakte voor alle betrokkenen, in het bijzonder de adoptieouders, veel onzekerheid.

Dergelijke problemen hebben niet alleen repercussies op het vlak van administratie, maar ook en vooral veroorzaken ze veel menselijk leed. Een adoptie gaat immers gepaard met grote emoties. De onzekerheden die gecreëerd worden door problemen in de procedure zijn een zeer grote belasting voor het mentale welzijn van zowel de (kandidaat-)adoptieouders als de geadopteerde kinderen.

Het zal altijd moeilijk blijven om doorheen deze trajecten absolute zekerheid te geven, te meer omdat heel wat factoren buiten onze macht liggen. Desalniettemin bleef en blijft Ray of Hope zich mee inspannen om de impasses te doorbreken. Ook willen we steeds een open communicatie voeren met alle betrokkenen, zodat voor iedereen duidelijk is wat kan en wat niet kan en dat geen valse verwachtingen worden gecreëerd.

Daarenboven zijn wij mee vragende partij dat vanuit het beleid een kader gecreëerd wordt waarbinnen interlandelijke adopties tot stand kunnen komen binnen waterdichte procedures en met zoveel mogelijk garanties om misbruik uit te sluiten.

Zo zou het goed zijn dat de rechtsgevolgen voor kandidaat-adoptieouders duidelijk zijn wanneer een adoptiesamenwerking met een buitenlands kanaal door overmacht wordt stopgezet of langdurig wordt onderbroken, zoals thans het geval is met Ethiopië. Daarnaast is het in dergelijke gevallen ook van groot belang duidelijkheid te creëren omtrent de reeds betaalde gelden. Hopelijk wordt er in het parlement voldoende draagvlak gevonden om hiervoor de nodige initiatieven te nemen.

Een ding is zeker, adoptie gaat over mensen, over vertrouwen en goede relaties. Waardevolle zaken die Ray of Hope steeds hoog in het vaandel heeft gedragen en ook in de toekomst met zorg zal blijven benaderen. En daarvoor richt ik een oprechte dankjewel aan alle medewerkers van Ray of Hope en vrijwilligers binnen de raad van bestuur. Hun

gedreven en toegewijde inzet zijn de motor van onze organisatie, hun bezorgdheid omtrent de kinderen en de families de rode draad doorheen onze werking. Tot slot ook een welgemeende dank aan alle ouders die hun vertrouwen stellen in Ray of Hope.

Katrien Schryvers
Voorzitter Ray of Hope

INHOUDSOPGAVE

1.	Doelstellingen in 2016	6
2.	Interne werking	9
2.1	Bestuursorgaan	9
2.1.1	Algemene Vergadering	9
2.1.2	Raad van Bestuur	9
2.1.3	Directiecomité	10
2.2	Team	10
2.2.1	Personeelsteam	10
2.2.2	Andere Teamleden	11
2.2.3	Werking van het Team	11
2.2.4	Werkinstrumenten	12
2.2.5	Vergaderingen binnen de adoptiesector	12
2.2.6	Vorming van de personeelsleden	12
3.	Werking in België	14
3.1	Algemeen	14
3.2	Procedure binnen Ray of Hope	16
3.2.1	Instrumenten	16
3.2.2	Verloop van de Procedure	16
3.2.3	Informereren van kandidaat-adoptanten	17
3.2.4	Geschiktheid van kandidaat-adoptanten	19
3.2.5	Intake	20
3.2.6	Vorbereiding van de kandidaat-adoptanten	22
3.2.7	Toewijzing	22
3.2.8	Reisvorbereiding	24
3.2.9	Aankomstgesprek	24
3.2.10	Nazorg	25
4.	Landen	33
4.1.	Algemeen	33
4.2.	Ethiopië	37
4.2.1	Procedure	37
4.2.2	Wachttijd en Wachtlijst	38
4.3.	India	40
4.4.	Burkina Faso	42

4.5.	Togo.....	44
4.6.	China.....	45
4.6.1.	Evolutie van de wachtlijst.....	45
4.6.2.	China-Special Needs.....	46
4.7.	Haïti - Proeffase.....	48
4.8.	Vietnam - Proeffase.....	51
4.9.	Bhutan - Proeffase.....	53
4.10.	Sri Lanka – opgeschort.....	54
4.11.	Marokko – on hold.....	55
4.12.	Kanalen in Onderzoek.....	56
4.12.1.	Burundi.....	57
4.12.2.	Slovakije.....	58
4.12.3.	Benin.....	59
4.12.4.	Democratische republiek Congo.....	59
5	Evaluatie.....	61

1. Doelstellingen in 2016

We hadden ons eind 2015 tot doel gesteld om in 2016 de lopende samenwerkingen te verbeteren. Op één herkomstland na, Ethiopië, werd hier aan gewerkt met een positief resultaat. Helaas werd het kanaal Ethiopië, de langst lopende samenwerking die Ray of Hope kent, opgeschort door VCA. Er werd besloten een extra veiligheid in te bouwen om de adoptabiliteit van de kinderen te controleren, wat wij als adoptiedienst positief benaderden. De Ethiopische overheid voerde zelf ook een reorganisatie door waardoor lopende procedures erg veel tijd verloren. Toen in november 2016 een plaatsbezoek plaatsvond, door VCA samen met ROH, besloot VCA de opschorting te verlengen in afwachting van de uitvoer van de wijziging van de adoptieprocedures in Ethiopië: de overheid wenst één centrale wachtlijst te realiseren. Het is niet duidelijk of en wanneer deze reorganisatie kan gebeuren. We waren genoodzaakt om alle wachtende kandidaten nadrukkelijk voor te stellen om een heroriëntatie te overwegen. Gelukkig konden heel wat van de kandidaten terecht in India, waar men zonder al te veel kosten een dossier kan opstarten, zodat de kandidaten pas extra kosten moeten betalen in geval van een concreet kindvoorstel.

Het was een moeilijk en pijnlijk proces, veel families vonden het niet evident om te kiezen voor nieuwe 'onzekerheid'. Einde 2016 blijven er nog 5 families over die ervoor kiezen om te wachten op het kanaal Ethiopië.

Wat betreft de andere herkomstlanden, zagen we een vooruitgang in de samenwerking met de nieuw opgestarte kanalen: Haïti en Vietnam. Het eerste kindje uit Vietnam werd toegewezen en kwam thuis en uit Haïti kwamen er twee toewijzingen. De samenwerking in beide landen loopt vlot. Voor Haïti werd de kostprijs eind 2016 door de overheid flink opgetrokken, het is daardoor zeer moeilijk om nieuwe kandidaten te vinden, wat jammer is aangezien Haïti een land is waar de nood aan geschikte adoptanten groot is.

We kregen akkoord om proefdossiers te starten voor Bhutan. Jammer genoeg hebben we nog geen kandidaten gevonden in 2016 door de hoge kostprijs.

In maart 2016 kreeg Ray of Hope de kans om op de **hoorzittingen van de commissie welzijn**, in het kader van het nieuwe decreet voorstel inzake adoptie, een toelichting te geven inzake de problemen waarmee wij vandaag mee te kampen hebben. We kaartten aan dat een aangepaste regelgeving zich opdringt. We kunnen dit stellen vanuit de snel veranderende (nieuwe) context en zien hierin volgende nieuwe uitdagingen:

1. Er is een *daling van het aantal adopties en ondertussen een samenwerking met meer herkomstlanden*. Dit is een positief gevolg van de wereldwijde implementatie van het Haagse Verdrag inzake adoptie. We moeten dus blijvend inzetten op zoveel mogelijk nieuwe samenwerkingen die kwalitatief worden uitgebouwd. Dat vraagt middelen en personeel, alsook ondersteuning van de overheid in het voeren van de controle van de contactpersonen en procedures.
2. Er doet zich een *vermarkting van het adoptiegebeuren* voor: onder invloed van sommige ontvangstlanden die zeer hoge bijdragen voor adoptieprocedures betalen, worden herkomstlanden creatiever in het zoeken naar oplossingen voor hun problemen. Ray of Hope tracht dit zeer goed te bewaken, ondersteuning kan en is goed, maar is ook begrensd. Er mag zeker geen risico voor kinderhandel ontstaan. Dat betekent dat we hard en constant

moeten werken aan een betrouwbaar contact. We vroegen de commissie om na te denken over een centraal fonds om dergelijke projecten te kunnen ondersteunen. Dat zal voordeel bieden op drie gebieden:

1. Loskoppelen adoptie en projectsteun
2. Er is een onafhankelijk controle orgaan
3. De kandidaten zullen een evenredige bijdrage moeten leveren waarbij zij mogelijks een fiscaal attest zouden kunnen krijgen voor de gift.

Bovendien staat de huidige regelgeving toe dat er verschillende Vlaamse adoptiediensten in één herkomstland werkzaam zijn, een dergelijke onderlinge concurrentie moet absoluut worden vermeden. We zouden ook moeten durven nadenken om concurrentie tussen de Europese ontvangstlanden te vermijden door het maken van afspraken omtrent bijdragen die worden betaald. Om zo het opbod in te perken.

In het huidige BVR is een maximale werkingskost en subsidie vastgelegd. Daardoor wordt werken in een context van stijgende kosten en dalend aantal adopties moeilijk. De gevraagde bijdragen wijzigen regelmatig. In hoever kunnen we nog engagementen aangaan ten aanzien van kandidaat adoptanten. Het wordt moeilijk aan het begin van de procedure een inschatting te maken van de bedragen die adoptieouders zullen moeten betalen.

3. *De aandacht voor nazorg moet toenemen en het aantal rootsvragen stijgt.* Deze vragen komen van zowel de geadopteerden, het adoptiegezin, biologische familie en het herkomstland.

We moeten ook deze verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van de kinderen die we een thuis gaven en de adoptiegezinnen. Verruiming van de kindprofielen (ouder, special needs,...) vraagt ook om uitbreiding van de nazorg. Ray of Hope stelt zich hierbij regelmatig de vraag of we geen grenzen moeten bepalen over adoptabiliteit van de kinderen aangaande leeftijd, medische achtergrond, sociale achtergrond,... We moeten dit eveneens in het licht plaatsen van het subsidiariteitsbeginsel: slechts een beperkt aantal kandidaten staan open voor 'ruime' kindprofielen tegenover ca 10 000 kinderen die in Vlaanderen geïnstitutionaliseerd zijn en in dergelijk gezin misschien een thuis zouden kunnen vinden.

Naast deze nazorg en rootsvragen nemen de adoptiediensten ook een groot aandeel van de vragen naar inzage op zich. We moeten hiervoor ook werken aan het voorkomen van een gebrek aan achtergrondinformatie voor de geadopteerden.

Hierbij moeten we ons afvragen of nazorg voor geboorteouders geen 'voorzorg' moet worden bij interlandelijke adoptie: het is ook onze taak om duidelijke procedures en richtlijnen uit te werken om hen voor te bereiden en de betekenis van adoptie toe te lichten.

Net zoals er in Vlaanderen erg veel middelen naar screening en voorbereiding gaat, vinden we het nodig dat de beleidsmakers meer middelen investeren in screening en voorbereiding van de kinderen en de moeders/familieleden die kinderen afstaan voor adoptie. Want hierdoor kunnen heel

wat vragen voor nazorg en rootsvragen worden vermeden. Dit is absoluut om het werken in het belang van het kind te kunnen handhaven.

Ray of Hope is dankbaar dat er einde 2016 reeds een wijziging van het BVR inzake bemiddeling werd doorgevoerd. Dit hield twee belangrijke aspecten in:

- Wanneer er 5 actieve kanalen zijn moet er niet jaarlijks één nieuw inlichtingendossier worden ingediend
- Een herziening van het subsidiebedrag dat aan de adoptiediensten wordt toegekend voor personeel en samenwerking met de herkomstlanden.

Dit laatste betekent vooral dat we iets meer mogelijkheden krijgen om onze werking, ongeacht het aantal kinderen dat in adoptie wordt geplaatst, te kunnen handhaven.

Vanaf 2017 zal dit resultaat met zich meebrengen.

Tot slot kunnen we stellen dat we uitkijken naar het nieuwe decreet inzake adoptie dat hopelijk in 2017 verder vorm kan krijgen. Ray of Hope zal zich blijvend engageren om mee te werken aan een beter Vlaams adoptiebeleid.

2. Interne werking

2.1 Bestuursorgaan

2.1.1 Algemene Vergadering

Voorzitter: Katrien Schryvers

Leden: Christine Gonnissen, Christel Vergauwen, Erna Smet, Gaby Jennes, Guy De Meester, Joshi Janssen, Marc Claeys, Wilfried Verniest.

In 2016 kwam de algemene vergadering eenmaal samen. Voor 2016 werd een nieuw lid, Joshi Janssen, voorgedragen. Walter Janssens nam na 15 jaar ontslag uit de AV.

2.1.2 Raad van Bestuur

Voorzitter Katrien Schryvers:

Leden van de raad van bestuur:

Christine Gonnissen

Christel Vergauwen

Gaby Jennes

Guy Demeester

Marc Claeys

Wilfried Verniest

De raad van bestuur vergaderde vijf maal in 2016. De agenda van de Raad van Bestuur wordt minstens één week voor de vergadering doorgestuurd naar alle leden. Per agendapunt wordt een korte nota toegevoegd. De verslagen worden bewaard in het kantoor van de adoptiedienst.

2.1.3 Directiecomité

Het directiecomité bestaat uit twee leden van de Raad van Bestuur m.n. Christine Gonnissen, Wilfried Verniest en de coördinator Erika Van Beek.

Het directiecomité kwam in 2016 tweemaal samen in functie van de personeelsbesprekingen en dagelijkse werking. Daarnaast heeft de coördinator rechtstreeks overleg met de voorzitter en het directiecomité om snel te kunnen reageren wanneer nodig.

2.2 Team

2.2.1 Personeelsteam

De verantwoordelijkheden van de werking van de dienst liggen bij drie personeelsleden. De verdeling ervan ziet er als volgt uit:

Erika Van Beek, coördinator en kanaalverantwoordelijke voor Sri Lanka, Haïti, Togo en vertegenwoordigt Ray of Hope in diverse organen.

Charlotte Leloup, maatschappelijk assistente, is kanaalverantwoordelijke Ethiopië, China (Special Needs) en Burkina Faso.

Annelies De Prest, maatschappelijk assistente, is kanaalverantwoordelijke India, Marokko en Vietnam. Zij neemt de nazorg op zich en ook de boekhouding.

2.2.2 Andere Teamleden

Dr. Luc Janssen: Teamarts. In februari 2012 bracht hij reeds een bezoek aan Ethiopië.

Er is ook een samenwerking uitgebouwd met een netwerk van specialist-kinderartsen en vnl. met dr. Wojciechowski, kinderarts van UZA en het Tropisch Instituut, voor de beoordeling van de medische rapporten van de special needs kinderen.

Meester Willy Van der Gucht : Teamjurist. Hij geeft advies op gebied van juridische zaken.

Praktische zaken, zoals het in orde brengen van legalisaties, worden ingevuld via een **dienstencontract**.

2.2.3 Werking van het Team

Om de interne werking zo vlot mogelijk te laten verlopen, is er een duidelijke taakverdeling onder de teamleden. Daarnaast worden er op vaste tijdstippen overlegmomenten georganiseerd om de functionaliteit van het team te optimaliseren.

De **briefing** is een formeel overlegmoment waarop alle leden van het personeelsteam samen zitten om de dossiers kritisch te evalueren en de werking te bespreken. In 2016 kreeg de structuur van de briefing een make-over onder begeleiding van een coach zodat ze functioneler en concreter werd.

De **teamvergadering** vindt op regelmatige basis plaats. Alle teamleden nemen er aan deel. De teamarts was in 2016 altijd aanwezig. De jurist wordt enkel uitgenodigd indien er vragen zijn van juridische aard. Tijdens de vergadering wordt eerst verslag uitgebracht van de huisbezoeken die gedaan werden in het kader van de primaire nazorg. Vervolgens worden de families besproken waarvan er een extra zorgvraag kwam. Daarna worden de profielen van de voorgestelde kinderen besproken en wordt de 'matching' bekrachtigd. Tot slot volgt er een bespreking van de kanalen. Er wordt ook aandacht besteed aan het uitdiepen en toelichten van bepaalde medische problemen die zich regelmatig stellen bij adoptiekinderen. Op die manier wordt in elke teamvergadering ook een vormingsmoment ingebouwd. Er wordt ook steeds gekeken welke instrumenten geëvalueerd moeten worden.

In de zomer van 2016 werd een **evaluatiegesprek** met de personeelsleden gevoerd. Deze evaluatiegesprekken worden gevoerd door Christine Gonnissen en Erika Van Beek.

Tussentijdse **functioneringsgesprekken** worden opgenomen door coördinator, Erika Van Beek. Op de briefing wordt ook voldoende tijd en ruimte voorzien om eventuele grieven omtrent dagelijkse werking mee te delen.

2.2.4 Werkinstrumenten

Om een correcte en continue werking te kunnen handhaven, wordt er op de dienst gebruik gemaakt van enkele ‘instrumenten’ en principes. Dat adoptanten dit waarderen vinden we terug in de resultaten van de tevredenheidmeting.

Voor elk kanaal wordt er een collega aangesteld die kan inspringen indien de kanaalverantwoordelijke (on)verwacht niet aanwezig is. Om dit vlot te laten lopen worden **lijsten**, met details per dossier, bijgehouden door de kanaalverantwoordelijke en zijn er **procedurehandboeken** per kanaal. Deze draaiboeken geven de procedurestappen volledig weer. Dit helpt de vervanger om geen stappen in de procedures over te slaan wanneer deze een kanaal moet overnemen. Deze handboeken zijn ‘levende’ instrumenten die bij elke wijziging worden aangepast.

Het **kwaliteitshandboek** is een instrument dat alle informatie omtrent kwaliteit en werking bundelt, waarin afgesproken regels worden opgenomen en veranderingen ook steeds worden ingepast. Het wordt aangepast op basis van tussentijdse evaluaties.

Daarnaast is er de **database**. Hierin worden alle dossiergebonden gegevens aangevuld. Dankzij de database kan elkeen op een snelle en adequate manier op de hoogte zijn van de stand van zaken van een dossier en van de communicatie die daaromtrent met de betrokken (kandidaat-) adoptanten werd gevoerd.

2.2.5 Vergaderingen binnen de adoptiesector

Naast de interne vergaderingen van Ray of Hope, is er ook een netwerk binnen de adoptiesector. De coördinator vertegenwoordigt Ray of Hope op de vergaderingen georganiseerd door **VCA** (groot adoptieoverleg, bilateraal overleg en coördinatorenoverleg).

Erika Van Beek vertegenwoordigt de buitenlandse adoptiediensten op het **Raadgevend Comité van VCA**.

Ray of Hope werkt mee aan de **Leuvense Adoptiestudie**, een grootschalig onderzoek van de KU Leuven naar adoptiekinderen. In 2013 startte de Gen-omgevingsinteracties in Gezinnen met Adolescenten (**GIGA studie**). Ook aan dit laatste werkt Ray of Hope actief mee.

2.2.6 Vorming van de personeelsleden

Werkgerelateerde literatuur en het volgen van internationale communicatie en nieuwsbrieven dragen zeer sterk bij om nieuwe inzichten te verkrijgen. Daarnaast krijgt overleg met collega's in binnen- en vooral buitenland een steeds belangrijker aandeel in onze werking. Het team tracht op deze manier samen bij te leren.

Alle medewerkers volgden de opleiding over HIV op donderdag 18 februari 2016 georganiseerd door Het Kleine Mirakel.

Ook de Opleiding “Verbindend communiceren” werd gestart op 15 december 2016. Alle medewerkers nemen deel aan dit vormingspakket dat 4 cursusdagen omvat en wordt georganiseerd door het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Charlotte volgde de opleiding “Partnerschap met ouders van een zorgkind” op dinsdag 31 mei 2016 georganiseerd door Magenta.

Annelies volgde de webinar “Opvoedingsondersteuning” op donderdag 26 mei 2016 georganiseerd door Expoo.

Erika volgde de vorming rond (super)diversiteit, gegeven door Mevrouw Khadija Aznag, diversiteitsmedewerkster bij het Agentschap Integratie en Inburgering.

3. Werking in België

3.1 Algemeen

Als erkende adoptiedienst willen we kandidaat-adoptanten op een kwaliteitsvolle manier begeleiden in de soms moeilijke weg naar de adoptie van een kind. In alle activiteiten die Ray of Hope onderneemt, staat steeds het belang van het kind centraal. Ray of Hope is immers van mening dat het opgroeien in een liefdevol en respectvol gezin een fundamenteel recht is van elk kind.

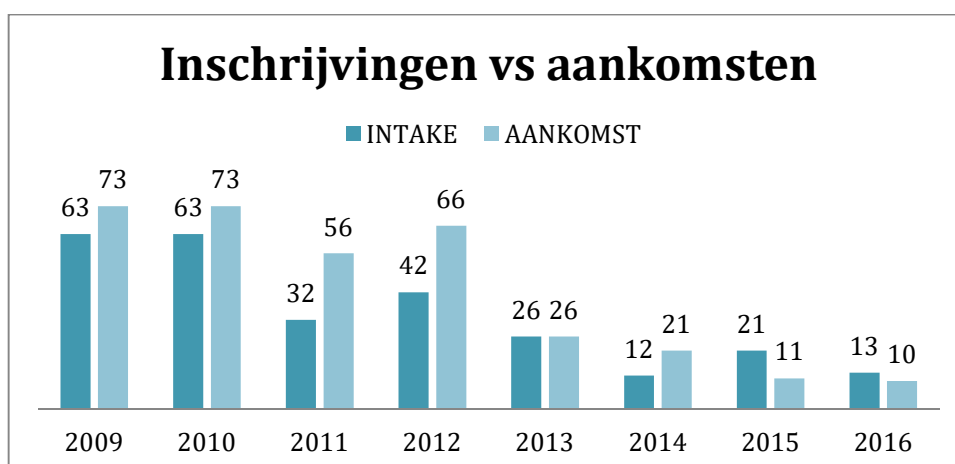
Ray of Hope wil vanuit deze overtuiging verantwoordelijkheid nemen voor een kwaliteitsvolle dienstverlening en transparante werking naar kandidaten en kinderen toe.

De wachtlijsten onder controle houden is een blijvende opdracht. We streven naar een haalbare wachttijd voor kandidaat-adoptanten wanneer ze de procedure starten. De kandidaten die niet meteen terecht kunnen op een wachtlijst, kunnen zich wel geheel vrijblijvend op een pre-wachtlijst aanmelden. In 2016 zakte het aantal kandidaten op de prewachtlijsten sterk. Dit is het gevolg van het instroombeheer waardoor kandidaat-adoptanten wachten voor ze aan de procedures beginnen.

Een nadeel hiervan is dat de 'poule' van kandidaten verkleint. Wanneer er dan kandidaten voor een bepaald land gezocht worden zijn er slechts een beperkt aantal, of soms geen, kandidaten die wensen te starten voor een bepaald herkomstland.

Onderstaande **grafiek** geeft een overzicht van de verhouding tussen het aantal inschrijvingen bij Ray of Hope en het aantal aangekomen kinderen. Er vonden iets meer intakes dan aankomsten plaats. Er stopten een aantal kandidaten door de opschorting van het kanaal Ethiopië, en sommige families stapten over naar een nieuw kanaal, waardoor zij daar op intake kwamen, maar dus eigenlijk een verschuiving waren binnen Ray of Hope.

De berekening om tot een planning voor intakes te komen gebeurt per herkomstland. De toelichting hiervan vindt u onder deel 4. Adoptiebemiddeling. We zien b.v. in sommige landen dat de wachttijd tussen toewijzing en aankomst vrij lang is. Dit brengt met zich mee dat er soms dossiers opgestart worden wanneer er nog niet zoveel aankomsten zijn, maar dat wel bijna alle dossiers een toewijzing hebben, zo is het b.v. in India en Haïti.

Tabel 1: Overzicht van het aantal inschrijvingen van kandidaat-adoptanten en de uitbreiding van kanalen die Ray of Hope de voorbije jaren doormaakte.

In 2010 waren er 4 actieve kanalen, in 2016 waren dat er 9. De verhouding tussen het aantal inschrijvingen in 2010 en 2016 betekent een daling van 79% in het aantal inschrijvingen, tegenover een stijging van meer dan 50% in het aantal actieve kanalen.

1. Aantal inschrijvingen bij Ray of Hope											
	Ethiopië	China Special Needs	Sri Lanka	Marokko	Haiti	Burkina Faso	Togo	India	Vietnam	Zelfstandige KA met nazorgovereenkomst	TOTAAL
2010	57		4			0	0			2	63
2011	13	15	2			0	0			2	32
2012	26	3	0	3		2	3			5*	42
2013	11	4	0	0		1	0	8		2	26
2014	4	0	0	0		4	0	1	2	1	12
2015	2	0	0	0	8	0	1	4	5	1	21
2016	0	0	0	0	1	4	2	4	1	1	13
5* Deze dossiers kwamen over van De Vreugdezaaiers											

In 2016 konden we Bhutan als proefkanaal starten, jammer genoeg vonden we nog geen kandidaten.

In 2017 zal Marokko opnieuw een actief kanaal worden, ook vanuit Sri Lanka lijken er nieuwe mogelijkheden voor samenwerking te komen. Voor Burundi en Slowakije zal mogelijks een inlichtingendossier ingediend kunnen worden. De Democratische Republiek Congo blijft een kanaal waar de nood enorm hoog is, maar de wijziging in wetgeving alsook de slechte ervaring van Vlaanderen met de samenwerking daar, maakt dat een opstart daar mogelijks niet direct zal gerealiseerd kunnen worden.

3.2 Procedure binnen Ray of Hope

3.2.1 Instrumenten

Kandidaat-adoptanten krijgen op verschillende manieren informatie doorheen de procedure. Voor elk herkomstland bestaat een informatiebrochure, een voorbereidingsbundel en een reisvoorbereidingsbundel. Adoptanten ontvangen een boekje¹ in het kader van de eerste nazorg wanneer ze een toewijzing krijgen.

Via de website kunnen kandidaat-adoptanten inloggen op het forum om het verloop van de wachttijd te volgen. Hier worden ook regelmatig nieuwsberichten gepost.

3.2.2 Verloop van de Procedure

Kandidaat-adoptanten die zich hebben aangemeld bij VCA worden uitgenodigd voor een informatiesessie die wordt gegeven en georganiseerd door Steunpunt Adoptie.

Het gaat over twee contactmomenten waarop de KA duidelijk wordt meegegeven naar de informatiesessie van de adoptiediensten te gaan.

In 2016 zagen we hiervan de eerste resultaten. Waar we de voorbije jaren opnieuw in kleinere groepen informatiesessies in huis gaven, zijn we genoodzaakt om in 2016 opnieuw buitenshuis grotere informatiesessies te geven. Dit gebeurt 4 maal per jaar in het Cultureel Centrum te Lokeren.

Indien kandidaat-adoptanten de procedure verderzetten na de informatiesessie van Steunpunt en de adoptiediensten, krijgen zij een vragenlijst van VCA. Hierop kunnen zij aanduiden voor welke landen zij in aanmerking wensen te komen. Op basis hiervan en op basis van de algemene wachttijd van aanmelding worden KA geselecteerd om in te stromen in de adoptieprocedure. Zij krijgen dan eerst een voorbereiding van Steunpunt Adoptie. Vervolgens moeten zij de procedure doorlopen om een geschiktheidsvonnis te behalen. Kandidaten die een geschiktheidsvonnis behalen kunnen dan terecht bij een adoptiedienst voor bemiddeling inzake interlandelijke adoptie.

¹ Hoezo Geadopteerd?! <http://www.steunpuntadoptie.be/frontend/files/userfiles/files/Nazorgboek.pdf>

In grote lijnen bestaat de adoptieprocedure bij Ray of Hope uit volgende stappen

3.2.3 Informeren van kandidaat-adoptanten

Het informeren van kandidaat-adoptanten gebeurt langs verschillende wegen:

1. In eerste instantie ontvangen kandidaat-adoptanten informatie over de werking van Ray of Hope tijdens de **informatiesessie** georganiseerd door het Steunpunt Adoptie. Dit is voor de kandidaat-adoptanten de eerste maal waarop zij informatie over de werking van onze dienst ontvangen.
2. Geïnteresseerde kandidaat-adoptanten kunnen de ontvangen basisinformatie verder uitdiepen via de **website**. Hierop kunnen zij gericht en overzichtelijk informatie opzoeken. Op de homepage worden nieuwsberichten weergegeven, zodat bezoekers van de website snel nieuwe informatie kunnen ontdekken. Procedures worden per land, duidelijk en overzichtelijk weergegeven.
3. Voor families die op de wachtlijst bij Ray of Hope staan is er een **forum** waarlangs zij gericht informatie ontvangen. Hier kunnen zij ook hun plaats op de anonieme wachtlijst volgen.

4. Alle twee maanden wordt er een **informatie-avond** georganiseerd. Onderstaande tabel 3 geeft weer hoeveel kandidaten in 2016 werden geïnformeerd. Op zo'n informatiemoment krijgen kandidaten, aan de hand van een presentatie, toelichting door de personeelsleden over de algemene werking, taak en visie van Ray of Hope, de procedure bij Ray of Hope, alsook informatie over de eigenheden van de herkomstlanden m.b.t. de contactpersonen, het gevoerde adoptiebeleid, bepaling van adoptabiliteit, de procedure in het land, de cultuur en de kostprijs van de adoptie. De kandidaat-adoptanten die aanwezig zijn op een informatieavond hebben minimaal de voorbereidingscursus gevolgd bij het Steunpunt Adoptie alvorens zij kunnen deelnemen. Indien kandidaten niet op een informatieavond aanwezig kunnen zijn of specifieke vragen hebben, kunnen zij ook op een **individueel informatiegesprek** komen.
5. De volledige inhoud van deze informatieavond krijgen de kandidaten mee in een duidelijke **informatiebundel**. Deze wordt regelmatig herzien. De verwerking gebeurt o.a. op basis van verrichte kanaalcontroles, verslagen en informatie van verandering in procedures.

In **tabel 2** is af te lezen hoeveel kandidaat-adoptanten we informeerden en op welke manier.

Tabel 2: aantal kandidaat-adoptanten dat werd geïnformeerd door Ray of Hope in 2010 - 2016

	Aantal Info-avonden	Aantal KA op info-avond	Info dossier of overstap	TOTAAL KA
2010	8	118		118
2011	5	96		96
2012	6	72	7	79
2013	5	53	14	67
2014	7	45	3	48
2015	5	55	3	58
2016	6	92	9	101

We stellen voor het eerst, sinds 2010, een significante stijging vast van het aantal KA dat werd geïnformeerd door Ray of Hope.

Allicht is dit toe te lichten door het feit dat op de informatiesessie van Steunpunt adoptie de adoptiediensten niet meer aanwezig zijn. Alle KA die interesse hebben, worden uitgenodigd op een informatieavond van Ray of Hope.

3.2.4 Geschiktheid van kandidaat-adoptanten

Om de **geschiktheid** van de kandidaat-adoptanten te bepalen, vraagt de jeugdrechter advies aan een Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek (DMO). Na het onderzoek oordeelt de rechter of de kandidaten al dan niet geschikt worden bevonden voor het adopteren van één of meerdere kinderen.

Wanneer de jeugdrechter de kandidaten een positief vonnis geeft, kunnen zij starten bij een adoptiedienst. Indien een verslag van een DMO negatief was en de rechter toch een positief vonnis velt, is het de taak van het Openbaar Ministerie om dit verslag te herschrijven. Het verslag van de DMO wordt echter niet altijd voldoende herschreven door het Openbaar Ministerie. Hierdoor stelt zich soms het probleem dat het ouderdossier voor het herkomstland een positief vonnis met een negatief verslag bevat, wat bemiddelingsmoeilijkheden met zich meebrengt. Een dergelijk positief vonnis geeft dus geen garantie op de goede afloop van de adoptieprocedure. Het is immers de rechtbank of de overheid in het herkomstland die uiteindelijk beslist of kandidaten worden aanvaard voor de adoptie van een kind. Zij baseren zich hiertoe op het verslag van het openbaar ministerie.

In 2017 zal een wetwijziging komen die stelt dat VCA een instantie kan aanstellen om het gepaste verslag op te maken. Er is sprake dat deze taak dan aan de adoptiediensten wordt toebedeeld.

In 2016 moesten 16 families hun geschiktheidsvonnis verlengen. Dit bedraagt 19% van de families die bij Ray of Hope in 2016 op een wachtlijst stonden. In totaal waren dat er 84 over heel 2016. (Er waren 44 wachtenden KA zonder toewijzing einde 2016 + 21 KA hadden toewijzing en kwamen nog niet thuis in 2016 + 10 KA kwamen in 2016 thuis met hun kind + 9 KA zetten hun dossier definitief stop). Het zijn minder dossiers dan in 2015 die moesten verlengen (38%) maar het zijn wel 1/5^e van de KA waarvoor in 2016 de geldigheidstermijn van hun geschiktheidsvonnis niet voldeed alvorens zij een adoptieprocedure konden afronden.

Voor de verlengingsprocedure stelt de huidige regelgeving dat 'Indien uit dit onderzoek blijkt dat de toestand van de adoptant of de adoptanten wijzigingen heeft ondergaan die van aard zijn om de geschiktheid, vastgesteld door het oorspronkelijke <geschiktheidsvonnis>, te wijzigen, informeert de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap de griffie binnen een maand hierover en gaat zij onverwijld over tot een maatschappelijk onderzoek' toch blijkt het zeer moeilijk igv andere redenen dan wijziging in gezinssituatie (bv na weigering kindvoorstel, ernstige medische of psychische problemen, ...) om deze kandidaten opnieuw te screenen. Hopelijk kan dit in de toekomst toch herbekeken worden.

Uit **Tabel 3** blijkt dat er in 2016 geen negatieve vonnissen na aanvraag tot verlenging werden uitgesproken. Drie families zetten hun dossier stop omwille van het feit dat ze een verlenging moesten aanvragen. De nieuwe procedure tot het bekomen van een verlenging maakt deze procedure eenvoudiger en dus beter toegankelijk de kandidaat-adoptanten.

Tabel 3: Stand van zaken verlengingen vonnissen voor lopende dossiers bij Ray of Hope in 2016.

	verlenging positief vonnis						verlenging negatief vonnis						gestopt zonder verlenging					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Burkina Faso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
China	11	7	2	2	2	2	3	1	0	0	0	0	9	21	0	2	0	0
Ethiopië	5	4	7	7	13	11	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3	1	1
India	nvt	0	6	2	1	1	nvt	0	0	0	0	0	nvt	0	1	0	0	0
Marokko	nvt	1	0	0	1	0	nvt	0	0	0	0	0	nvt	0	0	0	0	1
Haiti	nvt	nvt	1	0	0	0	nvt	nvt	0	0	0	0	nvt	nvt	0	0	0	0
Sri Lanka	nvt	nvt	1	2	1	0	nvt	nvt	0	0	0	0	nvt	nvt	0	1	0	0
Vietnam	nvt	nvt	nvt	nvt	0	0	nvt	nvt	nvt	nvt	0	0	nvt	nvt	nvt	nvt	0	0
Togo	nvt	nvt	nvt	nvt	2	0	nvt	nvt	nvt	nvt	0	0	nvt	nvt	nvt	nvt	0	0
TOTAAL	16	12	17	13	20	14	3	1	0	1	0	0	10	21	1	6	1	3

3.2.5 Intake

Voor de herkomstlanden waar voldoende kandidaten op de wachtlijst staan wordt met een **prewachtlijst** gewerkt. Al daalde het aantal KA op de prewachtlijst in 2016 sterk. In het begin van 2016 stonden er een 20tal KA op. Einde 2016 waren dat nog 11 KA, in februari 2017 waren er nog 6 over. Gezien de prewachtlijst een vrijblijvende manier is om zijn interesse in bepaalde kanalen weer te geven kunnen KA bij verschillende adoptiediensten op de prewachtlijst staan.

Kandidaten kunnen een plaats op de prewachtlijst krijgen of op intake komen wanneer zij over een positief geschiktheidsvonnis beschikken. Om zich te kunnen aanmelden, moeten zij een kopie van het vonnis en verslag van het maatschappelijk onderzoek aan de dienst bezorgen.

De dossiers worden steeds uitgebreid doorgenomen voor de kandidaten worden uitgenodigd om op intake te komen. De dienst vraagt hiervoor een inschrijvingsbijdrage van 150€.

Voor de intake wordt aan de kandidaten gevraagd dat zij de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie vragen om hun vonnis en verslag door te sturen naar Ray of Hope. Na intake staan zij meteen op de wachtlijst en zijn ze op de hoogte van de vermoedelijke wachttijd tot aan de toewijzing van een kind.

Op een **intakegesprek** worden, na de kennismaking, de verwachtingen van de herkomstlanden aangaande leeftijd, gezondheid en eventueel andere kinderen in het gezin besproken.

Er wordt *toelichting* gegeven over de adoptieprocedure in het gekozen land van herkomst alsook de verplichte nazorg en follow up.

Er wordt een *kindprofiel* opgesteld dat de kandidaten ondertekenen voor akkoord. Op basis hiervan wordt meer toelichting gegeven bij de *anonieme wachtlijst* die zij tijdens hun wachttijd via het beveiligde deel op de website kunnen raadplegen. Er wordt ook een inschatting van de wachttijd gemaakt op basis van deze wachtlijst.

Wanneer families kandidaat zijn voor een kindje met bijzondere noden (special needs) wordt er een uitgebreid profiel opgesteld. Dit gaat vnl. over kinderen met medische problemen. Van dit gesprek wordt een verslag opgemaakt dat de kandidaten krijgen toegestuurd. Zij kunnen dit dan rustig nalezen alvorens zich akkoord te verklaren met de inhoud ervan.

Tijdens het praktische deel wordt de *lijst van de documenten* in functie van hun dossier voor het herkomstland overlopen en toegelicht.

Tot slot wordt de *bemiddelingsovereenkomst* overlopen. Een deel daarvan bestaat uit een *voorbeeldafrekening* waardoor zij de te verwachten kosten van een adoptieprocedure uit het gekozen herkomstland kennen, evenals de precieze kostenverdeling.

Hieronder vindt u een samenvattend overzicht, **tabel 4**, van de huidige kostprijzen in de actieve herkomstlanden. De proefkanalen werden niet opgenomen omdat de kostprijs hiervan nog kan wijzigen. In 2016 werden er geen wijzigingen aan de kostprijs doorgevoerd. Wel liepen voor Ethiopië de kosten voor opvang van een kind in het tehuis op door de langere wachttijden.

Tabel 4: Overzicht van de procedurekosten per actief herkomstland.

Er wordt nog een bijdrage in projectsteun gevraagd voor Ethiopië die de KA storten op rekening van Vreugdezaaiers. Het gaat over 2200€ per adoptieprocedure.

	Ethiopië 1 kind	Ethiopië sibling	China SN	India	Burkina Faso	Togo
Kosten voor de procedure in het herkomstland	€6600 *	€13200 *	€1376 + 42628 CNY	€100 + 5000 \$	€6.100	€2.290
Opvangkosten voor het kind						
Projectsteun						
Kosten contactpersoon (incl begeleiding)						
Administratieve en dossier kosten procedurekosten						
Medische kosten						
Overhead						
Kosten voor de procedure in België	€ 5.584	€ 9.454	€ 5.526	€ 5.175	€ 6.745	€6.441
Werkingskost						
Legalisaties						
Vertaalkosten						
Nazorg						
TOTAAL	€ 12.184	€ 22654	€ 6902 + 42628 CNY	€ 5175 + 5000\$	€12.845	€8.731

3.2.6 Voorbereiding van de kandidaat-adoptanten

Wanneer kandidaat-adoptanten een bemiddelingsovereenkomst hebben ondertekend en hun dossier is verstuurd, volgt er voor hen een **voorbereidingsavond** (voorbereiding II) bij de dienst. De kandidaat-adoptanten zijn verplicht deze voorbereidingsavond te volgen.

Op deze avond wordt, in groepen van een zestal adoptie-entiteiten, toelichting gegeven over de achtergrond van het herkomstland. De verschillende stappen van de adoptieprocedure worden in detail overlopen. Er wordt uitgebreid ingegaan op de verwachtingen en realiteiten in het herkomstland. De medische aspecten zoals HIV-besmetting van moeder op kind, tuberculose, hepatitis B, vervroegde puberteit e.d. worden belicht. Er worden ook tips gegeven in verband met specifieke opvoedingsthema's die betrekking hebben op adoptie.

De kandidaten krijgen een uitgebreide voorbereidingsbundel. Deze wordt jaarlijks aangepast op basis van nieuwe informatie die verkregen wordt bij kanaalcontroles.

Onderstaande **tabel 5** geeft een zicht op het aantal KA die op een voorbereidingsavond werden gevormd.

Voorbereiding II		Er vonden voorbereidingsmomenten voor Vietnam, Haïti en Togo plaats. Voor India gebeurde dat begin 2017 voor de KA die de overstap van Ethiopië naar India maakten. Indien mogelijk werd de theoretische uitleg uitgebreid met een toelichting van KA die de procedure in het betrokken herkomstland reeds doorliepen.
2009	36	
2010	40	
2011	46	
2012	42	
2013	27	
2014	2	
2015	17	
2016	19	

Daarnaast nodigen we kandidaat-adoptanten steeds uit op de vele feesten die door Belgische organisaties, werkzaam in de herkomstlanden, worden georganiseerd. Zo is er het Ethiopisch Kerstfeest, het diner voor Togo, de nacht van de Caraïben voor Haïti, de bijeenkomsten van Sri Lanka in ons hart, het Chinees Nieuwjaar,.... We trachten er voor te zorgen dat er steeds iemand van de dienst aanwezig is op deze bijeenkomsten. Dit maakt geen deel uit van de verplichte voorbereiding maar geeft aan de kandidaten wel de mogelijkheid zich te verdiepen in de cultuur van het land van herkomst.

3.2.7 Toewijzing

Een toewijzing kan op twee manieren gebeuren:

1. Bijna voor alle samenwerkingen doet het herkomstland de matching en stelt aan ROH een kindje aan een bepaalde familie voor. Deze toewijzing wordt dan al dan niet bekrachtigd door het multidisciplinaire team van ROH.
2. Het multidisciplinaire team van ROH ontvangt een of meerdere kindvoorstellen en bespreekt aan welke familie het betrokken kind kan worden toegewezen. Dit gebeurt op basis van het met de KA afgesproken kindprofiel.

Hierna wordt het verslag van de matching opgesteld. Dit wordt met de verkregen documenten overgemaakt aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Wanneer ook VCA zijn akkoord geeft voor de 'matching' worden de kandidaat-adoptanten op de hoogte gebracht van de toewijzing en uitgenodigd op de dienst om dit voorstel voor een kindje te aanvaarden.

In het aanvaardingsgesprek worden alle gekende kindgegevens overlopen en besproken. Wanneer de kandidaten het kindje aanvaarden, ondertekenen zij de akkoordverklaring met de toewijzing.

Tot slot wordt het herkomstland op de hoogte gebracht van de aanvaarding door de kandidaat-adoptanten van het voorgestelde kind.

In 2016 werden in totaal 14 kinderen toegewezen uit de herkomstlanden. Door de opschorting van het kanaal Ethiopië kwamen deze toewijzingen, op twee na, allen uit de andere landen waar we een samenwerking mee hebben. In 2015 waren dit 9 uit Ethiopië en 9 uit andere landen, in 2016 waren dat er 2 uit Ethiopië en 12 uit andere landen. De drie landen waaruit geen toewijzing gebeurde waren samenwerkingen die tijdelijk zijn opgeschort (Marokko en Sri Lanka) of waarvoor enkel nog lopende dossiers worden afgewerkt (China regulier). Uit Ethiopië konden geen toewijzingen gebeuren door de opschorting van het kanaal.

Tabel 6: Overzicht van het aantal toewijzingen per land sinds 2006

	Ethiopië	Sri Lanka	Haiti	Burkina Faso	China regulier	China SN	Marokko	India	Togo	Vietnam	TOTAAL
2006	45	3	0	0	0	0					48
2007	68	3	0	0	0	0					71
2008	63	4	3	0	0	0					70
2009	62	4	3	0	0	0					69
2010	43	2	0	1	7	13					66
2011	34	2	0	1	10	9					56
2012	40	0	1	0	0	8	0	3			52
2013	15	0	0	2	0	4	1	3			25
2014	16	1	0	0	2	2	0	1	1		23
2015	9	0	0	1	0	1	0	6	1		18
2016	2	0	2	2	0	1	0	5	1	1	14
TOT.	397	19	9	7	19	38	1	18	3	1	512

3.2.8 Reisvoorbereiding

De reisvoorbereiding volgt na toewijzing van een kindje. Het tijdstip is afhankelijk van de te volgen procedure in het herkomstland. Soms gaat deze in groep door, soms individueel. Dit is eveneens afhankelijk van land tot land. Voor alle herkomstlanden vindt deze voorbereiding plaats kort voor afreis naar het herkomstland.

In dit gesprek worden de volgende onderwerpen overlopen:

- praktische voorbereiding van de reis o.a. vliegschema's, visumaanvraag en reisbenodigdheden,
- tips voor de eerste periode na aankomst in het kader van opvang van het kind,
- administratie na aankomst van het kind in België,
- juridische procedures en rechten en plichten van de toekomstige ouders,
- nazorg.

Tot slot worden er een film en/of foto's getoond over het herkomstland. Op deze manier krijgen de families een beeld van het land waar ze naartoe zullen reizen.

Tabel 7: Overzicht van het aantal kandidaten dat een reisvoorbereiding volgde sinds 2006

Reisvoorbereiding										TOTAAL
TOTAAL 2009										67
TOTAAL 2010										76
TOTAAL 2011										46
TOTAAL 2012										47
TOTAAL 2013										24
	Ethiopië	China	Sri Lanka	Marokko	Burkina Faso	Haiti	Togo	India	Vietnam	
2014	9	4	1	0	2	1	1	5		23
2015	14	4	0	0	0	0	0	4		18
2016	1	1	0	0	1	2	2	4	1	12

3.2.9 Aankomstgesprek

Ook het opvolgen van de kindjes na aankomst vormt een belangrijk deel van de werking. Alle landen vragen een bepaalde vorm van nazorg en deze start reeds bij het aankomstgesprek. Dit gesprek vindt plaats kort na aankomst van het kind in België. Meestal gaat dit gepaard met het binnenbrengen van de kopies van het kinddossier.

Het aankomstgesprek is een belangrijk moment om na te gaan hoe families de procedure hebben ervaren, hun tevredenheid te kennen en eventueel ongenoegen op te vangen maar ook als start van de nazorg. Ook tips voor de toekomst, voor andere ouders en voor Ray of Hope, kunnen op dat moment ter sprake komen. Deze informatie helpt om de werking van de dienst bij te sturen. Indien kandidaten niet naar het kantoor kunnen komen, vindt dit gesprek plaats tijdens het eerste

huisbezoek of is er telefonisch contact. In 2015 werd voor alle thuisgekomen families een aankomstgesprek gerealiseerd.

De resultaten van deze tevredenheidsanalyse kan u vinden in het hoofdstuk Evaluatie. Tijdens het aankomstgesprek worden volgende zaken besproken:

- evaluatie van de procedure bij Ray of Hope,
- evaluatie van de afreis,
- evaluatie van de contactpersoon, de begeleiding ter plaatse,
- eventuele onduidelijkheden in verband met administratie na aankomst,
- juridische procedures
- eindafrekening,
- nazorgprocedure.

3.2.10 Nazorg

Aangezien het grote aantal kinderen dat is aangekomen via Ray of Hope, is er ook een grote vraag naar nazorg en naar rootsbegeleiding. Deze taken zijn over de drie teamleden verdeeld: Charlotte plant en regelt de huisbezoeken, Annelies staat in voor de jaarlijkse nazorg, en de nazorgvragen en rootsvragen worden opgenomen door de respectievelijke landverantwoordelijke. Wat betreft de primaire nazorg loopt het aantal te organiseren huisbezoeken nagenoeg gelijk met het dubbel van het aantal aankomsten.

Het nazorgpakket is bepaald door het BVR en kan als volgt worden opgesplitst:

1. primaire nazorg
2. jaarlijkse nazorg of Follow up rapportage
3. nazorgvragen
4. roots
5. nazorg van adoptiekinderen van adoptanten die zelfstandig een adoptieprocedure realiseren maar de nazorg via een adoptiedienst moeten volbrengen

De invulling hiervan wordt hieronder weergegeven.

PRIMAIRE NAZORG

De nazorg begint reeds vóór een kind in het gezin wordt opgenomen. Op de verschillende voorbereidingsmomenten, maar ook tijdens het aanvaardingsgesprek en aankomstgesprek, wordt aandacht besteed aan de specifieke aspecten in zorg en opvoeding van een adoptiekind.

Het **standaardpakket** voor de primaire nazorg bestaat sinds het BVR van 6 mei 2013 uit twee huisbezoeken binnen 15 maanden na aankomst. Naast de huisbezoeken ontvangen de gezinnen ook op bepaalde tijdstippen een vragenlijst. Op basis van deze vragenlijst dienen ouders een verslag te schrijven over de ontwikkeling van hun kind. Het aantal huisbezoeken en de tijdstippen waarop een verslag opgevraagd wordt, hangt af van de vereisten van het herkomstland.

Tabel 8: Overzicht van de door het herkomstland gestelde vereisten voor de primaire nazorg.

	Rapport	Huisbezoek 1	Rapport	Huisbezoek 2
Ethiopië		3 mnd na AK ²	6 mnd na AK	12 mnd na AK
China	1 mnd na AK	6 mnd na AK		12 mnd na AK
India	3 maand na AK	6 mnd na AK	9, 18, 24, 30 en 36 mnd na AK	12 mnd na AK
Sri Lanka		3 mnd na AK	6 mnd en 18 mnd na AK	12 mnd na AK
Marokko		6 mnd na AK		12 mnd na AK
Haiti		3 mnd na AK	6 mnd na AK	12 mnd na AK
Burkina Faso		3 mnd na AK	9 mnd en 21 mnd na AK	15 mnd na AK
Togo		6 mnd na AK		12 mnd na AK
Vietnam		6 mnd na AK	18,24,30,36 mnd na AK	12 mnd na AK

Tijdens de huisbezoeken en in de vragenlijsten wordt over volgende thema's gesproken:

- gezondheid
- ontwikkeling van het kind (motorisch, cognitief, emotioneel en psychologisch)
- hechting van het kind
- aanpassing van het kind
- gevoelens/ beleving van de ouders en andere familieleden
- impact van de adoptie op het gezinsgebeuren.

² AK = aankomst van het kind in het adoptiegezin

Tabel 9: Overzicht van het aantal huisbezoeken in het kader van de nazorg van 2006 tot 2016. Hieruit blijkt dat het aantal huisbezoeken in 2016 aanzienlijk minder bedroeg ten opzichte van 2015. Dit betreft kinderen die aankwamen eind 2015 – begin 2016. Er kwamen in deze periode minder kinderen aan in België ten aanzien van vorig jaar.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Eerste huisbezoek	62	46	67	58	87	56	62	38	15	15	9
Tweede huisbezoek	52	55	44	70	73	52	42	48	13	22	9
Extra huisbezoek	2	1	0	0	1	2	1	1	0	1	0
Totaal	116	102	111	128	161	110	105	86	28	38	18
Stijging/daling t.a.v. voorgaand jaar	+57	-14	+9	+17	+33	-51	-5	-19	-58	+10	-20

JAARLIJKSE NAZORG

Naast de primaire nazorg stellen alle herkomstlanden ook voorwaarden met betrekking tot **jaarlijkse nazorg of “Follow up rapportage”**. Ouders worden op vaste momenten door de dienst uitgenodigd om een verslag te schrijven en kunnen zich hiervoor opnieuw op een vragenlijst baseren die wij hen bezorgen.

De jaarlijkse nazorgrapporten worden doorgenomen door de teamleden. Indien hierbij vragen rijzen nemen ze contact op met de adoptanten. Vervolgens dienen deze rapporten op een correcte manier en volgens wens van het herkomstland te worden samengesteld en opgestuurd. Alle documenten worden eveneens bewaard in het archief bij Ray of Hope en wanneer de vereiste procedure voor nazorg is afgerond, dient het hele dossier in kopij naar VCA te worden verstuurd.

Tabel 10: Overzicht per **herkomstland** van de vereisten m.b.t. duurtijd van de nazorg. De duurtijd wordt bepaald door de wetgeving van het land van herkomst.

	Aantal jaren nazorg
Ethiopië	tot leeftijd van 18 jaar
China	5 jaar na aankomst
India	3 jaar na aankomst
Sri Lanka	tot leeftijd van 10 jaar
Marokko	tot leeftijd van 18 jaar
Haiti	5 jaar na aankomst
Burkina Faso	tot leeftijd van 18 jaar
Togo	tot leeftijd van 18 jaar
Vietnam	3 jaar na aankomst

Ray of Hope voert een strikt beleid om alle nazorgrapporten tijdig en zo volledig mogelijk te ontvangen. Dit vraagt een hele inspanning.

De families worden per mail uitgenodigd om de nazorg in orde te brengen. Slechts een beperkt aantal families beschikt niet over mail en werd per post uitgenodigd. Na de zomer werd ook de herinnering aan families die het rapport nog niet hadden bezorgd, per mail gestuurd.

Indien families twee jaar op rij geen nazorg indienen, geven wij hun gegevens door aan VCA met de boodschap dat zij de nazorg niet meer uitvoeren. Ook het herkomstland wordt dan verwittigd.

In 2016 ontvingen we 329 rapporten van de 431 die we moesten ontvangen. Het percentage van de ontvangen rapporten ligt lichtjes hoger dan in 2015.

Over het algemeen kunnen we stellen dat het versturen van de uitnodigingen per email opnieuw een succes was. Daarom zal dit in 2017 opnieuw worden toegepast. Er wordt ook nagedacht over een systeem dat eenvoudigere verwerking van de rapporten toestaat, maar dat zal allicht pas kunnen worden toegepast in 2018.

Tabel 11: Overzicht van het aantal te ontvangen en effectief ontvangen nazorgrapporten sinds 2009.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Te ontvangen	505	548	516	508	523	548	492	431
Ontvangen	370	436	425	414	440	359	371	329
	73,27%	79,56%	82,36%	81,49%	84,13%	65,51%	75,40%	76,33%
Jaarlijkse nazorg afgerond	1	5	38	27	9	1	4	15
Uit lijst verwijderd	25	52	62	16	11	0	80	0

* **Redenen verwijderen uit lijst:**

- **ROH beschikt niet meer over de juiste contactgegevens**
- **Familie heeft al minstens 2 jaar geen nazorgrapport meer bezorgd**

Alle families die het nazorgrapport nog niet hadden ingestuurd, kregen van Ray of Hope een herinnering.

Ook in 2016 kreeg de familie voor wie de volledige nazorg werd afgerond een bedanking van Ray of Hope. Op die manier bedankten we hen voor het meewerken aan de nazorg en lieten we hen weten dat de nazorg voor hun zoon of dochter was afgerond voor het herkomstland.

EXTRA NAZORG

De nazorg beperkt zich niet tot huisbezoeken en het opvolgen van rapporten. Adoptanten kunnen steeds op de dienst terecht wanneer er **vragen** zijn rond de opvoeding van hun kind. Indien er problemen of aandachtspunten zijn, wordt binnen het team bekeken welke begeleiding kan geboden worden. Deze begeleiding kan gaan van telefonische ondersteuning tot een gesprek op de dienst of een extra huisbezoek. Indien intensievere hulp nodig is, wordt er doorverwezen naar externe diensten of hulpverleners. In dit geval zal Ray of Hope van op afstand de situatie opvolgen.

Tabel 12: Overzicht van het aantal families dat in **2016** contact met ons opnam naar aanleiding van een vraag om extra ondersteuning of doorverwijzing.

	2013	2014	2015	2016
Opvoedingsondersteuning (telefoon of mail) n.a.v. hulpvraag	16	21	17	17
Extra gesprek op de dienst	2	5	3	1
Extra huisbezoek	1	2	3	0
Vraag om doorverwijzing naar een externe hulpverlener	15	8	9	10
Totaal	34	36	32	28

Algemeen stellen we vast dat families die ons contacteren met een specifieke vraag rond de opvoeding van hun kind of de vraag om een extra gesprek/huisbezoek, in de meeste gevallen families zijn met kinderen die nog geen jaar thuis zijn. Families die ons contacteren met een vraag om doorverwijzing naar een externe hulpverlener, zijn vaak families die al één of meerdere jaren geleden geadopteerd hebben of die in de loop van het eerste jaar na aankomst merken dat intensievere begeleiding nodig is. Families met vragen mbt opvoedingsondersteuning worden, indien toepasselijk, doorverwezen naar het Steunpunt Adoptie.

Roots

Regelmatig vinden (jong)volwassen geadopteerden of ouders de weg naar ROH wanneer zij vragen hebben met betrekking tot hun roots of de roots van hun kind. Hierbij kunnen we een onderscheid maken tussen drie soorten vragen:

1. Vraag om achtergrondinformatie

Een vraag om achtergrondinformatie heeft meestal tot doel iets te weten te komen over de biologische familie van de geadopteerde. Soms wil men enkel weten hoe het met de biologische familie (moeder, vader,...) gaat. Soms wordt ons gevraagd om (al dan niet tegen betaling van een contactpersoon ter plaatse) een zoektocht te starten met als doel (iemand van) de biologische familie terug te vinden, hen een aantal vragen te stellen en foto's te nemen.

Wanneer geadopteerden of ouders zich met een vraag om achtergrondinformatie tot ROH richten, wordt ook rond verwachtingen gewerkt. In sommige landen is het heel moeilijk om meer informatie over de achtergrond van een kind te weten te komen, wat dan voornamelijk te maken heeft met cultuurgebonden factoren. In dit geval kan het zeer moeilijk zijn om nog bijkomende zaken te vinden en proberen we mensen voor te bereiden op de reële mogelijkheid dat we vanuit het herkomstland geen antwoord zullen krijgen op onze vraag. In andere landen is het gemakkelijker om bepaalde zaken te achterhalen omdat het land en de weeshuizen er meer voor open staan en zelf actief meewerken aan een zoektocht. Het al dan niet bekomen van meer informatie hangt natuurlijk ook af van de reden waarom het kind werd voorgesteld voor adoptie, b.v. wanneer een kind te vondeling is gelegd of achtergelaten werd, is het vaak erg moeilijk om meer over de biologische familie te weten te komen.

Algemeen stellen we vast dat ouders die de laatste jaren geadopteerd hebben veel sneller vragen hebben met betrekking tot de achtergrond van hun kind en meer willen weten dan wat in het dossier voorhanden is. Wij zijn ons heel erg bewust van het belang van een zo volledig mogelijk achtergrond dossier en trachten dit ook te bekomen van de herkomstlanden waarmee we samenwerken. In praktijk is dit jammer genoeg niet altijd mogelijk. Deze realiteiten worden meegegeven op de informatiemomenten, zodat een familie deze kent alvorens ze een overeenkomst aangaan met de adoptiedienst.

2. Vraag met betrekking tot dossier / bespreking dossier

Soms komen (jong)volwassen geadopteerden bij ROH langs omdat zij één of meerdere vragen hebben met betrekking tot hun dossier. Ze willen meer weten over bepaalde documenten of willen verifiëren of ze alle documenten, die bij ons in het dossier zitten, ook zelf in handen hebben. Hieruit groeit heel vaak de nood aan meer informatie en wordt ons ook vaak de vraag gesteld om met het herkomstland contact op te nemen om bepaalde zaken na te vragen.

3. Vraag in het kader van een (eventuele) rootsreis

Af en toe nemen mensen ook contact met ROH op omdat ze erover denken om een rootsreis te maken of al concreet een reis gepland hebben. Vaak komen ze dan eerst bij ons langs om hun dossier te bespreken of stellen ze ons eerst de vraag om meer achtergrondinformatie op te vragen. Soms willen ze ook hulp bij het plannen van hun rootsreis. Waar het vroeger zo was dat voornamelijk (volwassen) geadopteerden hiervoor contact met ons opnamen, zien we nu ook meer en meer adoptieouders van jonge kinderen die een rootsreis willen maken. Deze families willen niet wachten tot wanneer hun kind oud genoeg is omdat ze denken dat het dan moeilijker zal zijn om nog iets terug te vinden.

Tabel 13 Overzicht van het aantal families dat in 2016 in het kader van een rootsvraag contact heeft opgenomen met ons.

Soort rootsvraag	Vraag door geadopteerden				Vraag door ouders			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Achtergrondinformatie	4	28	21	10	18	29	8	10
Bespreking dossier	9	7	3	17	1	1	3	1
Rootsreis	4	13	10	6	9	8	6	8
Achtergrondinformatie + dossier	8	8	11	12	1	1	0	2
Achtergrondinformatie + rootsreis	1	5	4	2	1	0	2	1
Bespreking dossier + rootsreis	3	1	1	3	0	0	0	0
Totaal	29	62	50	50	31	39	29	17

NAZORG VOOR ZELFSTANDIG ADOPTANTEN

Sinds 1 september 2005 zijn adoptanten, die zelfstandig een adoptie realiseren, verplicht de nazorg door een erkende adoptiedienst te laten uitvoeren. VCA verdeelt deze nazorgpakketten onder de diensten op basis van geografische bereikbaarheid.

Volgens de regelgeving moet een adoptiedienst een contract met deze families afsluiten tijdens een intakegesprek, waarna de dienst pas terug tussenkomt op het moment dat er een kindje is geplaatst in het gezin. Dan start de primaire nazorg.

In praktijk stellen we vast dat deze families ons vaak contacteren doorheen de procedure, en begeleiding vragen tijdens de procedure en vaak ook bij het al dan niet aanvaarden van kinddossiers. We stellen vast dat een zelfstandig nazorgdossier vaak heel wat extra werk vraagt van ROH dat niet in verhouding wordt vergoed.

Ray of Hope heeft reeds met 18 families een contract afgesloten. Voor 5 families is de nazorg intussen afgerond. Eén familie weigerde medewerking en 1 familie kreeg geen goedkeuring voor haar project. Na het samengaan met vzw Vreugdezaaiers kwamen 5 kandidaten voor zelfstandige adoptie over naar Ray of Hope. In 2015 werd met 1 familie een nieuw contract afgesloten en werd voor 1 familie de nazorg afgerond.

Het opvolgen van zelfstandige adopties vraagt van de adoptiedienst extra werk. Wanneer zelfstandige adopties worden gerealiseerd in landen waar de dienst een werking heeft, geeft dit aanleiding tot bijkomende vragen. In de loop van het jaar werd met VCA gesproken over de opvolging van zelfstandige adopties met het oog op het zoeken naar een gepaste oplossing.

LAS (LEUVENSE ADOPTIESTUDIE)

Ray of Hope heeft zich geëngageerd om mee te werken aan de Leuvense Adoptie Studie en maakt dit onderzoek bekend bij kandidaat-adoptanten die bij ROH op de wachtlijst staan.

De Leuvense Adoptie Studie (LAS) is het eerste grootschalige langetermijnonderzoek naar adoptiegezinnen, ouders én kinderen, in Vlaanderen. Centrale thema's in dit onderzoek zijn verwachtingen en gevoelens bij *adoptieouders*, de sociaal-emotionele ontwikkeling van *adoptiekinderen*, en de *interactie tussen adoptieouders en hun adoptiekind*.

De LAS start voor de aankomst van het kindje. Voor het onderzoek spitst de LAS zich toe op volgende gezinnen:

- (a) koppels die een overeenkomst getekend hebben met en op de wachtlijst staan van een Vlaamse dienst voor interlandelijke adoptie
- (b) die een eerste kindje wensen te adopteren met een leeftijd tussen 0 en 2,5 jaar
- (c) die geen biologische kinderen hebben.

De LAS maakt gebruik van multiële methoden – zowel vragenlijsten als interviews en observaties – om de ervaring en het verhaal van de deelnemende adoptiegezinnen zoveel mogelijk tot hun recht te laten komen.

Begin 2013 besloten we ook mee te werken aan een nieuwe studie van de KU Leuven en Universiteit Gent: de GiGA-studie. GiGA staat voor de “Gen-omgevingsinteracties in Gezinnen met Adolescenten”. Het is een vernieuwende studie die de ontwikkelingstrajecten van jongeren tracht te verklaren vanuit een interactie tussen genetische factoren en omgevingsfactoren.

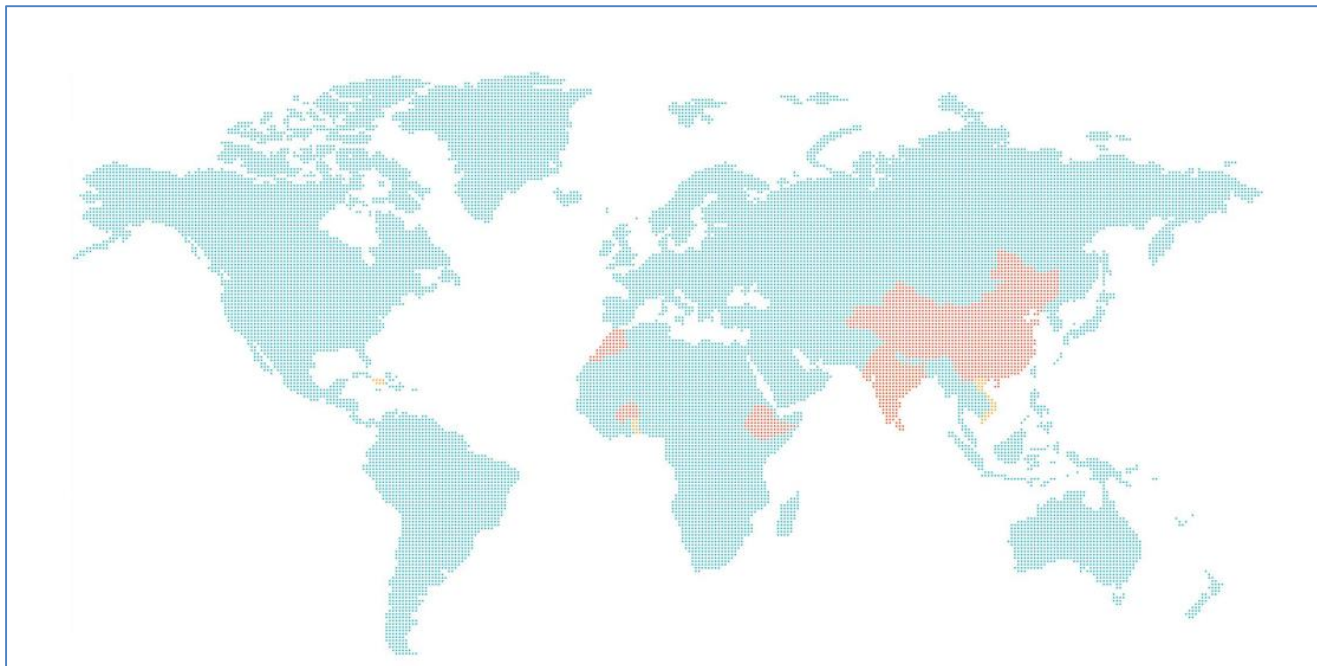
Ouders die een buitenlands kind tussen 0 en 1 jaar geadopteerd hebben en wiens kind nu tussen de 12 en 18 jaar is, kunnen hieraan deelnemen. Ray of Hope engageert zich om ook deze studie bij iedereen die hiervoor in aanmerking komt, bekend te maken.

Jaarlijks vindt er een LAS-studiedag plaats in Leuven, waarop de resultaten van de onderzoeken en de toekomstige onderzoeken worden voorgesteld. In 2016 zal men bv meer aandacht schenken aan de adoptievaders. Naast resultaten van onderzoeken die worden gegeven is deze dag steeds ook besteed aan vorming in functie van nazorg. Op deze manier wil de LAS iets teruggeven aan de diensten en medewerkers als dank voor de samenwerking.

Bovendien is de LAS eenvoudig aanspreekbaar in geval van specifieke vragen over nazorg, indien nodig verwijst LAS door naar PraxisP, een praktijk gekoppeld aan de faculteit Psychologie en pedagogie van de KULeuven.

4. Landen

4.1. Algemeen

Overzicht geeft weer met hoeveel landen in 2016 ROH heeft samengewerkt. Al dan niet in het kader van een effectieve samenwerking. Het toont aan dat samenwerkingen realiseren en onderhouden zeer moeilijk is geworden. Het toont ook aan dat er met veel verschillende herkomstlanden contacten bestaan om ze te onderhouden of om ze te kunnen opstarten, al dan niet onderhouden moeten worden in afwachting van wijziging van wetgeving. Want ook dat laatste vraagt een intens contact om uw banden voor samenwerking niet te verliezen.

Tabel 14 geeft weer met hoeveel landen ROH een samenwerking heeft in 2016 en in welke vorm.

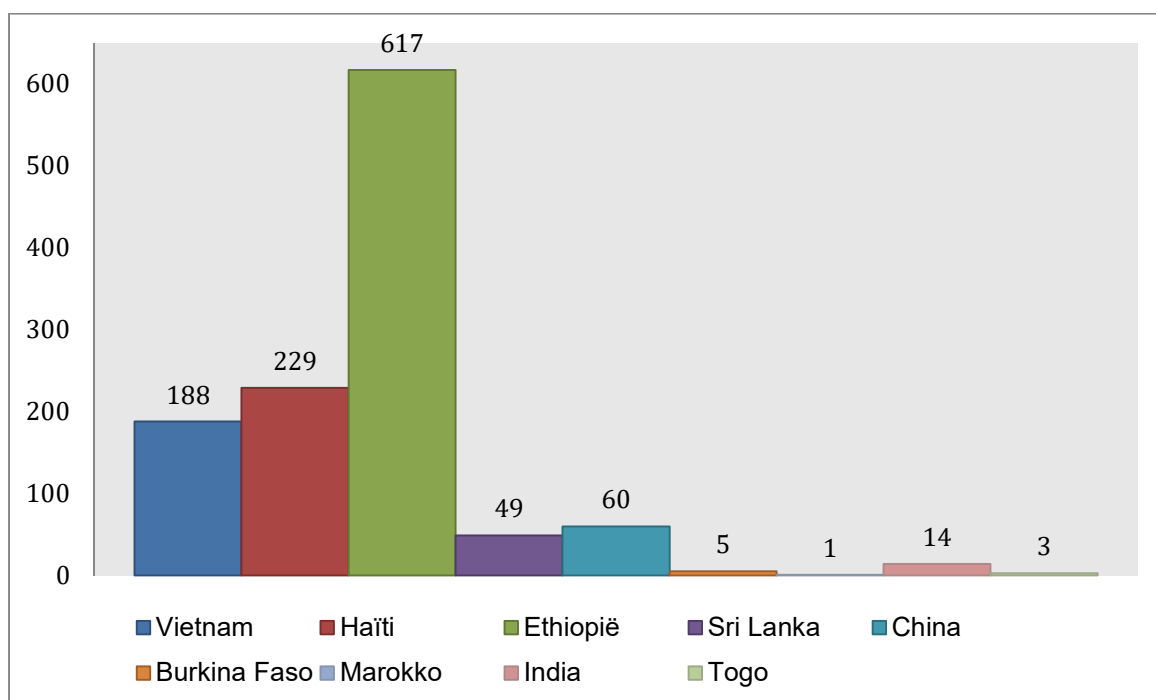
Stand van zaken kanalen 2016			
	Aantal Kanalen	Aantal op WL	Aantal TW
Lopende Kanalen	5	13	9
Opgeschorte kanalen	3	17	10
Kanalen in proef	3	14	0
Kanalen in onderzoek	2		
Kanalen in prospectie of afwachting wijziging nieuwe wetgeving	5		
TOTAAL	17	44	15

Het is duidelijk dat we met steeds meer landen moeten samenwerken, en daartegenover minder plaatsingen per land realiseren. Dit is een logisch gevolg van de wereldwijde implementatie van het Haagse Verdrag inzake adoptie.

Tabel 15 geeft een overzicht doorheen de jaren van het aantal kinderen dat via Ray of Hope een nieuwe thuis vond.

Aantal aangekomen kinderen sinds de opstart van Ray of Hope										
	Vietnam	Haiti	Ethiopië	Sri Lanka	China	Burkina Faso	Marokko	India	Togo	totaal/jaar
1995	7	40	0	0	0	0	0	0	0	47
1996	24	40	3	0	0	0	0	0	0	67
1997	16	26	1	1	0	0	0	0	0	44
1998	36	21	25	0	0	0	0	0	0	82
1999	25	12	16	2	0	0	0	0	0	55
2000	27	23	31	3	0	0	0	0	0	84
2001	25	31	17	3	0	0	0	0	0	76
2002	23	24	25	7	0	0	0	0	0	79
2003	4	5	29	7	0	0	0	0	0	45
2004	0	0	17	3	0	0	0	0	0	20
2005	0	0	53	5	0	0	0	0	0	58
2006	0	0	52	3	0	0	0	0	0	55
2007	0	0	50	2	0	0	0	0	0	52
2008	0	0	61	5	0	0	0	0	0	66
2009	0	3	67	3	0	0	0	0	0	73
2010	0	3	49	3	18	0	0	0	0	73
2011	0	0	39	2	14	1	0	0	0	56
2012	0	0	47	0	15	1	0	3	0	66
2013	0	0	17	0	6	0	1	2	0	26
2014	0	1	10	0	4	2	0	3	1	21
2015	0	0	7	0	2	0	0	2	0	11
2016	1	0	1	0	1	1	0	4	2	10
totaal/land	188	229	617	49	60	5	1	14	3	1166

Grafische weergave van het totaal aantal kinderen per land, waarvoor Ray of Hope de bemiddeling deed.

In 2016 werd het herkomstland, waarmee de langst lopende actieve samenwerking bestond, Ethiopië, opgeschort door VCA. Dit in afwachting van het in voege brengen van een nieuwe regelgeving in Ethiopië waarbij met een centrale wachtlijst zou worden gewerkt en projecten rechtstreeks aan de overheid worden ondersteund. Meer toelichting hierover vindt u onder 4.2 Ethiopië. Maar het staat buiten kijf dat dergelijke beslissingen een enorme impact hebben op de wachtende KA bij een adoptiedienst. We zochten en vonden bijna voor alle wachtende KA een alternatief, maar verzoeken de overheid om een meer flexibele regelgeving te voorzien igv KA noodgedwongen moeten overstappen naar een ander herkomstland, waarbij eventueel een parallel traject kan worden gelopen gedurende een bepaalde periode in de procedure of er andere beslissingen worden genomen bij het beheer van wachtlijsten.

Ray of Hope wil immers inspanningen leveren opdat alle kandidaten met een geschiktheidsvonnis een reële kans krijgen op de plaatsing van een kind in hun gezin.

Deze mogelijkheden worden mede bepaald door de voorwaarde die herkomstlanden opleggen t.a.v. kandidaat-adoptanten. Onderstaande tabel geeft een zicht op welke voorwaarden de herkomstlanden stellen aan kandidaat-adoptanten.

LAND	Verdragsland?	Gehuwde koppels zonder kinderen	Gehuwde koppels met kinderen	Alleenstaanden	Opmerkingen
ACTIEVE LANDEN					
CHINA	Ja				Special Needs adoptie □ 2 jaar (1e huwelijk) □ 5 jaar (2e huwelijk)
INDIA	Ja				□ 2 jaar gehuwd Kindprofiel afhankelijk van leeftijd KA
BURKINA FASO	Ja				□ 5 jaar gehuwd Enkel gezin met adoptiekinderen komt in aanmerking.
TOGO	Ja				1 partner □ 30 jaar Alleenstaande +35j
PROEFFASE					
HAÏTI	Ja				1 partner min. 30 j, max. 50j Alleenstaande min. 35j
VIETNAM	Ja			 □ 28 jaar	Min 2 j gehuwd en 1 partner min. 28 j Alleenstaande min. 28 j
BHUTAN	Neen				Min 30 jaar oud
ON HOLD					
MAROKKO	Neen				Enkel voor Marocaines Residentes à l'Etranger (MRE)
ETHIOPIË	Neen				Sibling-adoptie mogelijk □ 2 jaar gehuwd bij toewijzing
SRI LANKA	Ja				□ 2 jaar gehuwd bij Intake Max 1 kind in het gezin

4.2. Ethiopië

4.2.1 Procedure

- Werkzaam in Ethiopië sinds 1996
- Contactpersoon: Bruk Beyene Ayano
- Weeshuizen: Africa Orphan Village Association, Yeengida Hitsanat Merjia Mahiber
- Geen verdragsland

In 2016 bleef een heel bewogen jaar wat de samenwerking met Ethiopië betreft.

In 2015 waren er regionale verkiezingen waardoor procedures regionaal vertraging opliepen. Eind 2015 werd door VCA een tijdelijke opschorting van het kanaal aangekondigd omdat er vermoedens waren van onregelmatigheden. VCA heeft hiervoor een onafhankelijke onderzoekster aangeduid die alle lopende dossiers onderzocht heeft. Eind februari 2016 waren de 18 onderzoeken afgerond en konden alle dossiers worden verder gezet.

Sindsdien is de afspraak dat VCA een bijkomend onderzoek voert voordat de toewijzing kan goedgekeurd worden. Op deze manier worden er bijkomende garanties mbt de adoptabiliteit

ingebouwd.

In April 2016 kondigde MOWCYA een maand sluiting aan wegens interne herstructureringen. MOWCYA besloot het team te vernieuwen en leidde hiervoor nieuwe mensen op. Mr. Hiruy, de directeur van MOWCYA werd aangesteld om de werking te verbeteren en het nieuwe personeel op te leiden. Na de sluiting waren er maar een beperkt aantal mensen aanwezig. De andere personeelsleden voerden bezoeken in de verschillende regio's om er de weeshuizen te controleren. De weeshuizen waarmee Ray of Hope nog samenwerkt, werden beiden goedgekeurd.

Africa Orphans Children Village Association had een werking in Assosa (regio Benishangul Gumuz) en Awash (regio Afar). Beide werkingen kregen een positieve evaluatie van MOWCYA, maar Mr. Emeru, de directeur van Africa Orphan, besliste om de werking in Assosa te sluiten vanwege de veranderende situatie.

Yeengida Hitsanat Merjia Mahiber (YHMM) kreeg ook een positieve evaluatie van MOWCYA. Echter, YHMM besliste om de werking in Harar te sluiten. Dit omdat er alsmaar minder kinderen nood hebben aan opvang en ook omdat de veranderende situatie de werking moeilijk maakte.

Beide weeshuizen hebben nog een hoofdkantoor in Addis waar ze op termijn ook zullen stoppen om op die manier enkel nog in de regio's een locatie te hebben.

Sinds augustus - september 2016 werd er bij MOWCYA terug op volle kracht gewerkt en was het team ingewerkt. De heropening van de rechtbank, na het Ethiopische nieuwjaar in september, werd afgewacht, maar de evoluties in de dossiers waren beperkt. Omdat er weinig beweging merkbaar was in de dossiers, besliste VCA een missie te plannen in november. Ray of Hope, m.n. Charlotte Leloup en Christine Gonnissen (Lid van de Raad van Bestuur) en FIAC gingen mee op deze missie.

Na het bezoek waren er evoluties merkbaar in de dossiers, maar werd door VCA ook de stand van zaken van het kanaal geëvalueerd. Tijdens het bezoek liet MOWCYA blijken dat zij de procedure

graag willen hervormen naar een systeem met centrale wachtlijst. Dit neemt echter veel tijd in beslag en er werd daarom door Mr. Hiruy gevraagd om geduld te hebben.

VCA heeft na het bezoek aan Ethiopië beslist het kanaal tijdelijk op te schorten tot er meer duidelijkheid is mbt de hernieuwing van de procedures.

4.2.2 Wachtijd en Wachtlijst

Gezien de vernieuwde werking van MOWCYA, de langer durende procedures en de schorsing van VCA, kunnen er geen nieuwe toewijzingen, noch intakes gebeuren. Gezien de mogelijk lange schorsing alvorens de procedures in Ethiopië hervormd zijn, werden de mensen op de wachtlijst gecontacteerd om een heroriëntering te overwegen. Dat werd een eerste keer voorgesteld in april op het moment dat MOWCYA de herstructureringen aankondigde, een tweede keer na het bezoek in november.

In juni 2016 kon er nog 1 aankomst gerealiseerd worden wiens dossier vlak voor de sluiting van MOWCYA op de rechtbank kon behandeld worden.

De overige dossiers, die reeds in 2014 en 2015 toewijzing kregen, konden in 2016 niet afgerond worden vanwege de langdurende procedures. Sinds eind 2016 is er wel beweging waardoor er in de eerste helft van 2017 wel aankomsten verwacht worden.

Tabel 15 geeft een overzicht van het aantal inschrijvingen van kandidaat-adoptanten, het aantal toewijzingen van kinderen, het aantal aankomsten van kinderen en het aantal aankomsten van dossiers, alsook het aantal ouders op de wachtlijst voor de adoptie van een kind uit Ethiopië in de periode van 2005-2016. Deze tabel is een duidelijk hulpmiddel voor de dienst om een inschatting te kunnen maken m.b.t. de wachttijd. Men staat op de wachtlijst vanaf de intake tot aan de thuiskomst met het kind.

Ethiopië						
	Inschrijvingen	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	Stopzettingen	aantal op wachtlijst (intake - aankomst)
2005	48	s.d.	53	44	s.d.	Nvt
2006	85	45	52	44	s.d.	Nvt
2007	113	68	50	41	s.d.	126
2008	66	63	61	53	s.d.	139
2009	51	62	66	55	s.d.	135
2010	57	43	49	42	s.d.	139
2011	13	34	39	35	9	98
2012	26	40	47	42	13	69
2013	11	15	17	14	11	55
2014	4	16	10	7	8	44
2015	2	9	7	7	10	29
2016	0	2	1	1	4	24

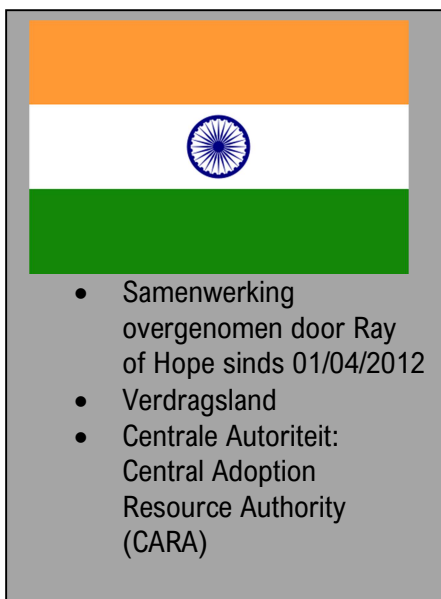
Om een goede inschatting van wachttijd en het aantal mensen op de wachtlijst te kunnen maken, is het belangrijk na te gaan hoeveel van de aangekomen kinderen deel uitmaken van een sibling (broers en/of zussen die samen worden geplaatst). Een plaatsing van een sibling betekent immers dat twee kinderen werden toegewezen maar slechts aan één familie. Om een indicatie te geven wordt er in tabel 16 een opsplitsing gemaakt tussen het aantal kinderen dat is aangekomen en het aantal dossiers dat is aangekomen. Beiden zijn verbonden. Maar een siblingdossier gaat over twee kinderen die door hun bloedband samen horen en dus samen worden verbonden aan één ouderdossier.

Tabel 16: Aantal kinderen die alleen worden geplaatst vs het aantal kinderen dat met broer(s) en of zus(sen) worden geplaatst.

Ethiopië siblings vs kinderen alleen				
	aankomsten: aantal kinderen	Waarvan kinderen alleen	Waarvan Siblings van 2	Waarvan Siblings van 3
2005	53	35	9	0
2006	52	36	8	0
2007	50	29	9	1
2008	61	45	8	0
2009	67	43	10	1
2010	49	35	7	0
2011	39	31	4	0
2012	47	37	5	0
2013	17	9	4	0
2014	10	4	3	0
2015	7	7	0	0
2016	1	1	0	0

Er werden in 2016 geen siblings toegewezen waardoor er ook geen aankomsten van siblings waren.

4.3. India

Sinds 1 april 2012 werden de adoptie-activiteiten van adoptiedienst Vreugdezaaiers VMKA overgenomen door Ray of Hope, inclusief het herkomstland India.

Daarnaast werd ook de nazorg voor de reeds gerealiseerde adopties uit India via De Vreugdezaaiers overgenomen door Ray of Hope. Deze werd in 2014 volledig afgerond.

De Central Adoption Resource Authority heeft sinds 2012 een online registratie systeem, CARINGS, waarin alle kandidaat adoptie families ingelogd worden.

Cara voorziet om het aantal aanvragen te beperken en, indien er voldoende aanvragen zijn, het systeem tijdelijk te sluiten. In november 2012 meldden ze dat er geen aanvragen meer ingelogd kunnen worden tot minstens

februari 2013.

In maart 2013 werd de opschorting van nieuwe aanvragen gedeeltelijk opgeheven. Het werd terug mogelijk om Special Needs aanvragen in te loggen in CARINGS.

CARA heeft doorheen 2013 - 2014 gewerkt aan zijn systeem om special needs-kinderen te plaatsen. CARA heeft een online lijst geïnstalleerd met hierop dossiers van kinderen met een extra zorgnood.. Er hebben zich meermaals fouten in dit systeem voorgedaan en het staat nog steeds niet volledig op punt. Het biedt extra mogelijkheden om een thuis te vinden voor kinderen die in het gewone systeem niet kunnen voorgesteld worden. Ray of Hope heeft tot en met 2015 via dit systeem 4 kinderen kunnen toewijzen. (twee in 2013, één in 2014 en één in 2015)

Op 01/08/2015 gingen de nieuwe richtlijnen van CARA van kracht. De grootste wijziging in deze nieuwe richtlijnen, is de centrale wachtlijst bij CARA. De adoptie aanvragen worden niet langer doorgestuurd naar een weeshuis, om bij het weeshuis op de wachtlijst opgenomen te worden. Indien CARA een dossier aanvaardt, wordt dit nu opgenomen op de centrale wachtlijst bij CARA. Het is nu ook CARA zelf die de matching doet. Na toewijzing verloopt de procedure wel rechtstreeks met het weeshuis zoals voorheen.

Daarnaast mogen sinds de nieuwe richtlijnen ook de kleinere weeshuizen kinderen via interlandelijke adoptie plaatsen. Hierdoor waren er, na de publicatie van de nieuwe richtlijnen, een verhoogd aantal kinderen adoptabel. De twee nieuwe dossiers die door Ray of Hope werden ingelogd in het heropende CARINGS systeem, kregen dan ook snel een kindvoorstel. Ook een eerder ingelogde sibilingsaanvraag, kreeg eind 2015 een matching.

Aangezien het inlogstelsel van CARINGS opnieuw open is, kon Ray of Hope eind 2015 nieuwe aanvragen opstarten.

Ook in 2016 zagen we het resultaat van de gewijzigde richtlijnen. De ingelogde dossiers werden sneller behandeld door CARA en er kwamen op korte termijn kindvoorstellen.

Tabel 17: Stand van zaken van de dossiers voor India

INDIA						
Inschrijvingen	Toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	Stopzettingen	aantal op wachttijst	
2012	Nvt	4	3	3	1	9
2013	8	3	2	2	2	13
2014	1	1	3	3	1	10
2015	3	5	2	2	2	8
2016	4+2°	5	4	4	1	10*

° 4 zijn nieuwe inschrijvingen, 2 zijn KA die reeds bij ROH op een andere wachttijst stonden en overstapten naar India

* dit zijn 4 families zonder toewijzing en 6 families met toewijzing

Naar aanleiding van de moeilijkheden die zich voordoen bij Sri Lanka en Ethiopië, kregen de families de kans om, in samenspraak met VCA, een back-up plaatsje te krijgen op een andere wachttijst. Een aantal families koos ervoor om een back-up plaatsje te krijgen op de lijst van India. In 2016 kregen 2 van hen reeds een kindvoorstel. De inschrijvingen in de tabel nl. 4+2 zijn 4 nieuwe inschrijvingen en 2 overstappen binnen de dienst .

Tabel18: Leeftijd bij toewijzing en bij aankomst van de toegewezen kinderen uit India.

	2013				2014				2015				2016			
	Leeftijd aankoms t		Leeftijd toewijzin g		Leeftijd aankoms t		Leeftijd toewijzin g		Leeftijd aankoms t		Leeftijd toewijzing		Leeftijd aankomst		Leeftijd toewijzing	
	1 kind	Sibli ng	1 kind	sibli ng	1 kind	sibli ng	1 kind	Sibli ng	1 kind	Sibli ng	1 kind	sibling	1 kind	sibli ng	1 kind	sibli ng
0-2	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2-4	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	3	1	2	0	3	0
4-6	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	0	2	0
6+	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	2	0	3	0	3	0	1	0	2	0	4	2	4	0	5	0

4.4. Burkina Faso

- Goedkeuring VCA start proefdossiers: 17/11/2008
- Ontvangen accreditatie van Burkina Faso: 28/05/2009
- Goedkeuring kanaal 08/10/2014
- Verdragsland
- Contactpersoon is Mevr. Hazara Tarnanguida

In juli 2009 konden drie proefdossiers starten voor dit kanaal. De dossiers werden zo snel mogelijk naar Burkina Faso verstuurd. Na de proeffase ontving Ray of Hope in oktober 2014 de goedkeuring voor het kanaal Burkina Faso. Er werden 3 dossiers opgestart gezien er nog 1 dossier niet afgerond was. Hierdoor zijn er 4 actieve dossiers ter plaatse.

In 2015 werden de 3 nieuwe dossiers verstuurd.

In december 2015 kwam de eerste kindtoewijzing vanuit Burkina Faso voor een van deze 3 dossiers. Deze familie kwam thuis in juni 2016.

In 2016 gebeurden er 2 toewijzingen, waarvan 1 via de special needs procedure, waarlangs ook oudere gezonde kinderen geplaatst kunnen worden.

De procedures in Burkina verlopen tot nu toe allemaal vlot en gemoedelijk. Mevrouw Hazara Tarnanguida volgt de dossiers van kortbij op en onderneemt actie waar nodig. De advocate volgt de dossiers ook van kortbij op en verdedigt deze op de rechtbank. Ook na de rechtbank uitspraak zorgt ze voor het afleveren van de nodige papieren, waardoor dit steeds correct en goed opgevolgd wordt.

Onderstaande **tabel 19** geef een overzicht van het aantal opgestarte dossiers en het aantal kandidaten nog op de wachtlijst.

Burkina Faso					
	Inschrijving	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	Stopzettingen	aantal op wachtlijst
2009	3	0	0	0	3
2010	0	1	0	0	3
2011	0	1	1	1	1
2012	1	0	1	0	1
2013	1	2	0	0	2*
2014	5°	0	2	0	5*
2015	0	1	0	1	4*
2016	5°	2	1	1	7 ³

*= waarvan 1 familie tijdelijk opgeschort

°= waarvan 1 familie overstapte van een ander herkomstland

²= waarvan 1 familie met toewijzing

³= waarvan 2 families met toewijzing

Burkina Faso werkt zeer sterk volgens de principes van het verdrag van Den Haag. Dit brengt met zich mee dat er lang geprobeerd wordt om de kinderen, conform het subsidiariteitsprincipe, in eigen

land te plaatsen. Als vastgesteld wordt dat dit niet haalbaar is, kan men een kindje voor buitenlandse adoptie voorstellen. Geschat wordt dat er 1-2 kinderen per jaar voorgesteld worden aan Ray of Hope, vandaar dat Ray of Hope de wachtlijst tracht te regelen d.m.v. een prewachtlijst om zo de termijn tussen intake en toewijzing/thuiskomst te kunnen beperken.

4.5. Togo

- Goedkeuring opstart kanaalonderzoek VCA op 27 april 2009
- Verdragsland sinds 10/02/2010
- Centrale autoriteit adoptie: Comité National d'Adoption d'Enfants au Togo (CNAET)
- Kanaalprospectie 30/09-07/10 -2011
- Akkoord VCA opstart proefdossiers 27/01/2012
- Actief sinds 22/02/2016
- Contactpersoon : Ria Etienne

In 2016, bij aankomst van het tweede adoptiekind uit Togo, werd het kanaal Togo een actief kanaal na de toewijzing van een kindje aan het derde proefdossier. De doorlopen procedures werden positief geëvalueerd.

In maart en juli kwam een kindje aan uit Togo. Er werden dan ook drie nieuwe adoptiedossiers opgestart. Beide procedures ter plaatse waren vlot verlopen.

De communicatie met de overheid en onze Belgische ereconsul ter plaatse loopt zeer vlot. Tot en met de afronding van de proefdossiers werkten we in Togo niet met een vaste contactpersoon. Er was rechtstreekse contact met CNAET en het indienen van de dossiers gebeurde via het Belgische ereconsulaat. We stelden echter vast dat iemand die ter plaatse de dossiers van kortbij kan opvolgen een pluspunt is. We stelden daarom Ria Etienne als contactpersoon. Zij stond al mee in voor de opvang en begeleiding van de families wanneer ze in Togo waren.

In de zomer van 2017 wordt een kanaalbezoek, samen met VCA, gepland.

4.6. China

4.6.1. Evolutie van de wachtlijst

- Beslissing VCA om het kanaal China aan Ray of Hope over te dragen: September 2008
- Erkenning door CCCWA 11 augustus 2009
- Akkoord VCA opstart Special Needs dossiers: december 2010, opstart eerste dossier april 2011
- Verdragsland

Van de 98 dossiers die in 2009 werden overgenomen van Horizon, zijn er begin 2017 nog 2 actief wachtende op de toewijzing van een gezond kindje uit China, 1 familie heeft zich ook kandidaat gesteld voor een special needstoewijzing uit China.

Het inschatten van de wachttijd voor deze dossiers is een zeer moeilijk gegeven. In China worden alle dossiers van alle kandidaat-adoptanten wereldwijd bij de Centrale Autoriteit Adoptie (CCCWA) op een centrale wachtlijst ingelogd. De datum waarop een dossier wordt ingelogd is bepalend voor de volgorde van toewijzing. Er worden verschillende dossiers per dag ingelogd. Deze hebben dus eenzelfde inlogdatum. CCCWA geeft echter geen informatie over het aantal kandidaten dat wordt ingelogd. Het is bijgevolg niet mogelijk om een correcte

berekening te maken van de lopende wachttijd.

Om toch enigszins een inschatting van de wachttijd te kunnen maken houden we bij Ray of Hope een overzicht bij van de toewijzingen door CCCWA.

In 2015 en 2016 gebeurde er geen toewijzing vanuit het reguliere systeem aan dossiers wachtende bij onze dienst.

We kunnen uit onderstaand overzicht (tabel 21) besluiten dat in 2016 de wachttijd op de reguliere wachtlijst opliep met nog eens 11 maanden tussen inlogdatum en toewijzing.

Tabel 20: overzicht verloop van de reguliere wachtlijst China in 2016

Datum	Toegewezen van inlogdatum ...	Toegewezen tot en met inlogdatum ...	Aantal inlogdagen (obv effectieve werkdagen in inlogjaar)	aantal toewijzingen dossier ROH	aantal maanden tussen inlog en toewijzing
2012	10/08/2006	10/10/2006	55	0	76
2013	10/10/2006	16/11/2006	27	0	87
2014	16/11/2006	18/12/2006	23	0	98
2015	18/12/2006	09/01/2007	16	0	111
2016	09/01/2007	16/01/2007	5	0	122
GEMIDDELD aantal dagen toegewezen per maand					0.42
Stijging aantal maanden per toewijzing in 2016					11

Wanneer we de werkdagen volgens de Chinese kalender in 2007 nagaan (het jaar waarin de gematchte dossiers werden ingelogd), kunnen we vaststellen dat er in 2017 gemiddeld 0.42 dagen gematched werd per maand. In 2016 waren dat er 1.3, in 2014 was dit 1.91 per maand, in 2013

was dit nog 2.26 en in 2012 was dit nog 4.6 dagen per maand. De wachttijd loopt dus gigantisch op.

CCCWA doet de toewijzing en kinderen die worden voorgesteld, kunnen afwijken van het oorspronkelijk afgesproken kindprofiel dat de KA voorop stelden. In 2006 kon men bv nog een geslachtsvoorkeur uiten, maar nu houdt men daar in China geen rekening meer mee, alsook niet met de leeftijdsvoorkeur. Indien een gezond kindje voorgesteld kan worden, zal men vanuit de CCCWA de matching met de familie doen.

Onderstaande **tabel 21** geeft een overzicht van de evolutie van de gehele wachtlijst vanaf deze door Ray of Hope werd opgevolgd.

Tabel 21: zicht op de wachtlijst China wat betreft de dossiers die werden overgenomen van HORIZON

China Reguliere lijst (dossiers overgenomen van HORIZON)							
reguliere lijst		Stopzettingen	overstap naar Special needslijst/overstap naar ander land	Overstap special needslijst		aantal op wachtlijst	
Toewijzingen	Aankomsten			toewijzingen	aankomsten		
2009	Nvt	Nvt	12	nvt	Nvt	Nvt	97
2010	7*	6	18	16	13	12	57
2011	10	11	11	3	3	3	32
2012	0	3	19	1	1	0	9
2013	0	0	2	0	0	1	7
2014	2	2	2	1	0	0	2
2015	0	0	0	0	0	0	2
2016	0	0	0	0	0	0	2

Deze families kiezen er expliciet voor om te wachten op China.

4.6.2. China-Special Needs

Werking voor het China Special Needs kanaal

Eind 2010 startte Ray of Hope dossiers op voor 'special needs' kinderen, of kinderen met bijzondere noden, uit China. Het gaat hier vnl. over kinderen met een medische nood. Om kandidaten een weloverwogen keuze te kunnen laten maken en hen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in de procedure werkte de dienst een aparte procedure uit.

Deze gaat als volgt:

elke kandidaat-adoptant die een kindje met special needs (uit China) wenst te adopteren, komt eerst bij Ray of Hope op infogesprek om de medische aandoeningen waarvoor de familie eventueel open staat te overlopen. Veelal worden er dan extra vragen gesteld die de familie dan opnieuw met een arts dient te bespreken. Hierna wordt een intake gepland. Tijdens het intakegesprek wordt de motivatie voor de adoptie van een kindje met special needs, de beschikbaarheid van de kandidaat-adoptanten, de verwachtingen van de kandidaat-adoptanten en de reactie van hun naaste omgeving

bevraagd. Het vooropgesteld kindprofiel wordt opnieuw uitgebreid en gedetailleerd besproken. Van dit gesprek wordt een verslag geschreven. Dit verslag wordt naar de kandidaat-adoptant gestuurd die het, mits eventuele aanpassingen, ondertekenen voor akkoord.

Bij een eventueel kindvoorstel wordt de teamarts gecontacteerd, alsook het netwerk van arts specialisten die ROH bijstaat om een (snel) advies te geven omtrent de specifiek medische situatie van het kind.

Om tot een matching te komen heeft CCCWA 1 grote lijst waarop zij aan de voor 'special needs' adopties erkende adoptiediensten kinderen voorstellen. De adoptiediensten kunnen dan nagaan of er kinderen op deze lijst staan die zij kunnen plaatsen bij één van de kandidaat-adoptanten die bij hen op de wachtlijst staan.

Intussen realiseren we al zes jaar special needsadopties uit China. We kunnen besluiten dat deze adopties niet altijd eenvoudig zijn maar dat we een zeer grondige procedure hebben uitgewerkt. Het feit dat er met de KA duidelijk afbakend wordt voor welk kindprofiel de familie kan openstaan maakt dat KA goed voorbereid aan een toewijzing starten.

Omdat dit een duidelijke manier van werken is gebleken, zowel voor ons als voor de KA, hanteren we intussen een gelijkaardig systeem voor de special needs-adopties uit andere landen.

Tabel 22: geeft een overzicht van het aantal dossiers voor China special needs.

China SN					
	Aantal opgestarte dossiers	Tijdelijke stopgezette dossiers	Stopzettingen	Aantal toewijzingen	Aantal thuisgekomen kinderen
2011	14	2	0	7	0
2012	6	2	0	8	13
2013	4	1	2	4	5
2014	0	0	1	2	2
2015	0	0	0	1	2
2016	0	0	0	1	1

In **Tabel 22** wordt weergegeven dat er momenteel geen nieuwe kandidaten op intake komen. Dit is niet omwille van het feit dat er geen plek is, maar eerder omdat er intussen andere kanalen zijn waaruit geadopteerd kan worden en van waaruit de kindprofielen die worden voorgesteld minder zorgbehoefstig zijn. Het wordt duidelijk dat de adoptie van kinderen met een lichte medische aandoening eerder uitzonderlijk worden, tov het begin van de werking in China.

Momenteel is er nog 1 familie die de overstap van de reguliere lijst naar de special needs lijst maakte, die nog wachtende is. Verder zijn er geen families meer op de wachtlijst die specifiek voor het kanaal China SN kozen.

We kregen wel nog interesse vragen om in de toekomst een dossier te starten. China zal op die manier een kanaal zijn dat actief kan blijven voor enkele KA die een zeer bewuste keuze maken voor dit land.

4.7. Haïti - Proeffase

In de zomer van 2016 moesten we onze accreditatie in Haïti verlengen.

Samen met de 58 andere geaccrediteerde adoptiediensten uit 10 verschillende landen, krijgen we de toestemming om elke maand twee dossiers in te dienen gedurende de komende twee jaar. In totaal dus 48 dossiers. Daar de 9 dossiers die in voorgaande erkenningsperiode op dat moment nog geen toewijzing hadden, hebben we besloten pas nieuwe dossiers in te dienen wanneer er toewijzingen komen.

Eind oktober 2016 ontvingen we de eerste toewijzing, uiteindelijk kon die niet doorgaan omdat de KA hun adoptieprocedure stopzetten. December 2015 ontvingen we een nieuwe toewijzing en in februari 2017 kwam de volgende.

In december 2016 kregen we ook nieuwe richtlijnen ivm financiële tussenkomst. De kostprijs voor een adoptieprocedure steeg met € 4281. Een deel ervan is omdat de onderhoudsgelden ontoereikend bleken. Niettegenstaande deden we navraag bij VCA om het gesprek met IBESR aan te gaan over de enorme stijging van de kosten. ACC, de Waalse Centrale Autoriteit, bevroeg dit tijdens een missie in februari 2017 naar Haïti. VCA gaf hun vragen mee aan hen, maar er is geen duidelijk antwoord op gekomen. Er wordt verwezen naar de inflatie, langer verblijf van de kinderen in de weeshuizen, een medische verzekering voor alle kinderen. Ray of Hope drong aan bij VCA om ook zelf een schrijven te sturen aan IBESR. Zeker in functie van één dossier dat startte in bij ROH in april 2016 maar door vertraging in de Belgische rechtbank voor het schrijven van het verslag van het Openbaar ministerie pas op 14/12/2016 in Haïti kon worden ingelogd, 9 dagen te laat om nog onder het voorgaande systeem te kunnen worden ingelogd. Deze KA worden dus verwacht € 4281 extra te betalen, zonder dat zij hiertoe de keuze kregen.

Onderstaande tabel 23 geeft een zicht op de stijging in kostprijs die geldt voor dossiers ingelogd na 5 december 2016.

Tabel 23 Vergelijkend overzicht van de procedurekosten te betalen aan Haïti regelgeving voor en na 5 december 2016

	Regelgeving 1 okt 2014 - 4 dec 2016		Regelgeving vanaf 5 december 2016	
1e schijf bij indienen dossier: legalisatie dossier KA, neerleggingskosten IBESR	16.000,00 HTG	€ 220	93.000,00 HTG	€ 1.276
2e schijf: kosten rechtbank, lonen maatschappelijk werker en psychologe voor opmaak kinddossier	128.200,00 HTG	€ 1.759	124.000,00 HTG	€ 1.701
Opvangkosten weeshuis na apparantement	HTG 276.000,00	3.787 €	HTG 468 000 voor 12 maanden	6.421 €
3e schijf: juridische procedure	HTG 123.250,00	1.691 €	HTG 170.500,00	2.339 €
TOTAAL voor de adoptieprocedure van 1 kindje	HTG 543.450,00	7.456 €	HTG 855.500,00	11.737 €

Haïti was al de duurste samenwerking bij Ray of Hope, maar dit is enkel nog maar gestegen. IBESR heeft wel heel duidelijk de besteding van de gelden opgelijst.

Deze kostprijs is een drempel voor kandidaat-adoptanten. We stelden vast dat sommige families, die heel graag uit Haïti wensten te adopteren, hierdoor niet konden starten. De planning was om een nieuw dossier bij toewijzing op te starten, maar voor de drie dossiers waarvan één stopzette en de andere twee toewijzing kregen vonden we tot en met maart 2017 nog geen nieuwe kandidaten.

Procedure

Bij toewijzing is er een volledig kinddossier voorzien:

- Toewijzingsbrief van IBESR
- Afstands/vondelingenactie
- geboorteakte
- Sociaal rapport
- Medisch rapport
- Psychologisch rapport

Na aanvaarding moeten de KA meteen doorgeven wanneer ze kunnen reizen voor de periode van familiarisatie. De eerste familie vertrok 8 weken na toewijzing, de tweede familie zal na 5.5 week vertrekken.

Tijdens de periode van familiarisatie vindt er een gesprek plaats met de maatschappelijk werker van IBESR, waarna de toewijzing kan bekrachtigd worden.

Op dat moment start de juridische procedure. In 2016 deelde IBESR mee dat na toewijzing tot het einde van de adoptieprocedure 9-12 maanden moet worden gerekend ipv 4-6 maanden zoals ze aanvankelijk hadden voorzien.

Met de hernieuwing van de erkenning kregen we ook een toelichting van de databank (SINAPS) waarin voor elk adoptiekind een dossier zal worden bewaard. Dit betekent ook dat elk kind een nummer krijgt dat aan het dossier zal worden gelinkt. Hierin zal de informatie van het kind worden bewaard vanaf het moment dat het kind in een weeshuis terecht komt.

In maart 2016 werd een voorbereidingsmoment geweest voor alle wachtende KA op de wachtlijst voor Haïti. Er kwamen twee families uitleg geven over hoe zij in het verleden de procedure, en vooral het verblijf ter plaatse hadden ervaren. Daarnaast werd de huidige procedure toegelicht.

4.8. Vietnam - Proeffase

- Werkzaam in Vietnam 1995 – 2003 (187 plaatsingen)
- Verdragsland
- 07.02.2014: Indiening inlichtingendossier
- 26.03.2014: Akkoord VCA opstart proefdossiers
- 21.11.2014: erkenning door Ministry of Justice
- Contactpersoon: Le Thi Thu Hong

Ray of Hope werd op 21/11/2014 erkend door Ministry of Justice in Vietnam. Deze erkenning is geldig tot 30/06/2018. Hierbij kreeg ROH de toestemming om twee dossiers op te starten voor de reguliere wachtlijst.

In december 2014 werden de twee dossiers voor de reguliere wachtlijst opgestart. Hierbij werd voorrang gegeven aan families die reeds een overeenkomst hadden bij Ray of Hope. Eén familie stond op de wachtlijst van China en een andere familie op de wachtlijst van Ethiopië.

Wegens discussie omtrent de documenten, konden deze twee dossiers pas goedgekeurd worden door de Vietnamese overheid in augustus 2015.

De vijf special needs-aanvragen werden opgestart in de tweede helft van 2015. Hierbij werd gekozen voor kandidaten met een

verschillend kindprofiel (sibling, ouder kind, medische special need).

Begin 2016 werd de vraag gesteld vanuit Vietnam voor het vergoeden van de onderhouds- en procedurekosten twv 4000 dollar. Aangezien deze vraag niet tijdens het kanaalonderzoek werd gesteld, besloot Ray of Hope ter plaatse te gaan om een aanvullend onderzoek te doen. Er vond een kanaalbezoek plaats van 30 maart tot 7 april waarbij verschillende weeshuizen en overheden werden bezocht. Tijdens deze bezoeken konden we vaststellen dat de vergoeding van deze kosten inderdaad nodig zijn voor de werking van de weeshuizen. De KA waren geïnformeerd over de kosten in een voorbereidingsmoment voorafgaand aan de afreis. Na de afreis

Contactpersoon: Hong

volgde er een verslag voor de KA van het bezoek waarin de noodzaak van de stijging van de kostprijs werd toegelicht.

In de zomer van 2016 kregen we bericht van MOJ dat we een derde dossier mochten opstarten voor niet special needs. VCA stemde hiermee in en er werd een nieuw dossier opgestart.

In augustus 2016 konden we een eerste toewijzing doen uit Vietnam. Het betrof een niet special needs kindje, binnen het vooropgestelde kindprofiel van de kandidaat adoptanten. De afreis kon vroeger doorgaan dan voorzien. Zij konden reeds in oktober hun kindje ophalen. De afreis verliep vlot en er deden zich geen problemen voor.

Marc Claeys, Mrs Hao (hoofd MOJ), Annelies De Prest

Eind 2016 werd door het Ministry of Justice, Department of Adoption een bijeenkomst georganiseerd voor alle contactpersonen van de adoptiediensten.

Onze vertegenwoordigster ter plaatse, Hong, was ook aanwezig op deze meeting.

In essentie gaf Mevr. Hao, director of MOJ, aan dat er, na de implementatie van de Adoption Laws, nog een aantal aspecten zijn die bijsturing nodig hebben. Eén belangrijk aspect hiervan is de erkenning van weeshuizen voor adoptie. Er zijn kinderen in weeshuizen die adoptabel zijn, maar niet kunnen geplaatst worden omdat het weeshuis niet de nodige erkenning hiervoor heeft. MOJ wil er werk van maken om hiervoor een oplossing te vinden.

MOJ meldde ook dat er van januari tot oktober 2016 in totaal 433 kinderen zijn geplaatst via interlandelijke adoptie. Zij merken op dat het aantal adopties sinds de nieuwe wetgeving is gedaald maar dat de procedure nu wel professioneler en correcter verloopt.

In 2016 werden er twee aanvragen voor special needs stopgezet, omwille van verschillende redenen.

Tabel 24: Evolutie van de wachtlijst voor Vietnam

VIETNAM						
	inschrijvingen	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	stopzettingen	aantal op wachtlijst
2015	2 + 5SN	0	0	0	0	2NSN+5SN
2016	1	1	1	1	2SN	2NSN+3SN

4.9. BHUTAN - Proeffase

Sinds 1 januari 2012 waren interlandelijke adopties vanuit Bhutan opgeschort in afwachting van een nieuwe wetgeving.

Deze nieuwe wetgeving kwam er in 2015.

Adoptie uit Bhutan is enkel mogelijk door landen waar een Bhutanese diplomatieke post aanwezig is. Dit is zeer beperkt, maar België is daar één van.

De contacten met de Bhutanese overheid, National Commission for Women and Children (NCWC) verliepen zeer vlot. Hierdoor was het bekomen van de nodige informatie voor het inlichtingendossier een stuk gemakkelijker. De Bhutanese wetgeving is op zich ook zeer duidelijk.

Via de contactpersoon van Ray of Hope in New Delhi, vonden we een contactpersoon in Bhutan nl. Mevr. Nyima Om.

De procedure in Bhutan verloopt volledig rechtstreeks tussen de adoptiedienst en de NCWC. Maar indien nodig kan Mevr. Om tussen komen.

Bhutan kan voor de meeste kinderen in het land zelf een oplossing vinden. Slechts sporadisch zijn er kinderen die nood hebben aan interlandelijke adoptie.

In het land zijn er geen weeshuizen, maar worden de kinderen tijdelijk opgevangen in een gezin.

De NCWC heeft aangegeven dat zij vooral oudere kinderen kunnen voorstellen (+5j)

De families die afreizen, moeten dit doen via een erkend reisbureau. Bhutan kent een “per diem” verplichting waarbij hotel, maaltijden, gids, verplaatsingen, taxen en een tourism royalty zijn inbegrepen. De kosten hiervoor bedragen 200 tot 290 dollar per persoon per nacht.

De contactpersoon van Ray of Hope heeft een erkend reisbureau en kan dit voor de families regelen.

Het inlichtingendossier werd op 13/11/15 ingediend bij het Vlaams Centrum van Adoptie. Op 11/05/16 gaf VCA hun voorlopige goedkeuring met het kanaal en de toestemming om drie proefdossiers op te starten.

Ray of Hope heeft echter in 2016 geen enkele kandidaat adoptant gevonden die als proefdossier wil opstarten voor Bhutan. De grootste struikelblok zijn de kosten nl de per diem verplichting waardoor een verblijf ter plaatste kan oplopen tot 20.000 euro.

Ray of Hope blijft in 2017 op zoek naar avontuurlijke kandidaat adoptanten die Bhutan een kans willen geven.

4.10. Sri Lanka – opgeschort

- Werkzaam in Sri Lanka sinds 1996
- Contactpersoon: Sunil Ananda Wijewardena
- Verdragsland
- Centrale Autoriteit: Probation and Child Care Services = Probation Office

Sinds eind 2011 liggen de adoptieprocedures quasi stil in Sri Lanka. Er wordt enkel nog, beperkt, voor kinderen met een medische beperking een thuis gezocht. De andere kandidaten moesten wachten.

We zochten daarom de mogelijkheden uit om kinderen met een medische beperking vanuit Sri Lanka voor te stellen maar het blijkt zeer moeilijk om juiste en volledige informatie te krijgen. Men is er erg van overtuigd dat men in het westen veel problemen kan oplossen. Op heden kon nog geen enkel voorstel van een special needs-kindje resulteren in een adoptie.

In 2015 vonden er presidentsverkiezingen plaats in Sri Lanka. We kregen de boodschap dat met een nieuwe president een nieuwe commissioner van Probation Office zou worden aangesteld, zodat er opnieuw adopties gerealiseerd zouden kunnen worden. Einde 2016 werd er een nieuwe commissioner voorgesteld. In 2017 zal dus worden nagegaan of er een nieuwe samenwerking kan worden uitgebouwd.

In Sri Lanka worden we vertegenwoordigd door de heer Sunil Ananda Wijewardena. Hij wordt bijgestaan door zijn dochter, Rushika, en haar echtgenoot, Mashesh. Beiden zijn advocaat.

Eén van de taken van van Probation Office is vnl. de opvolging van de plaatselijke adopties vanuit Colombo zowel lokaal als internationaal: gesprekken met de biologische moeders, contacten met adoptanten...

De verantwoordelijke van de cel adoptie is mevrouw Nirmalee Perera. Met haar heeft de kanaalverantwoordelijk nog steeds regelmatig contact.

Vanuit Sri Lanka worden er sinds begin deze eeuw voornamelijk kinderen binnenlands geadopteerd. De laatste gekende cijfers hieromtrent dateren van 2010 toen 72 kinderen in het buitenland een thuis vonden t.a.v. 1812 binnenlands. Interlandelijke adoptie wordt er dus enkel gehanteerd als er geen andere alternatieven zijn. De reden dat deze kinderen binnenlands geen thuis vonden zijn vnl. cultureel en etnisch. Op dit moment zouden er nog steeds enkele kinderen zijn waarvoor men geen thuis vindt in eigen land en die omwille van het uitblijven van beslissingen tot plaatsing in

buitenlandse gezinnen ook geen thuis krijgen. Hierdoor is er minder plaats in de weeshuizen waardoor er opnieuw een stijging van het aantal vondelingen zou zijn. Deze informatie kregen we van onze contactpersoon op basis van persberichten en contacten met weeshuizen.

In 2015 vonden er verkiezingen plaats. Waarna er hoop was op verandering. Aangezien er geen wijziging gebeurde in de situatie vonden er in 2015 ook geen toewijzingen plaats. Toen duidelijk werd dat er geen wijziging in de situatie zou komen in de nabije toekomst werd met de drie resterende families afgesproken om een overschakeling te doen naar een ander herkomstland.

4.11. Marokko – on hold

Marokko is, net als India, een kanaal dat werd overgenomen van de Vreugdezaaiers in 2012. Zij realiseerden de proeffase voor dit herkomstland. Toen de overname van de adoptieactiviteiten van de Vreugdezaaiers rond was, kregen we de melding van VCA dat de drie proefdossiers een positieve evaluatie kenden. We kregen akkoord van VCA om dit kanaal te openen.

De nazorg voor de 3 gerealiseerde adopties uit Marokko via de Vreugdezaaiers werd mee overgenomen.

Ray of Hope heeft een samenwerkingsovereenkomst met volgende weeshuizen:

- La crèche de Tanger,
- Amal Al Atfal te Tétouan,
- Association Dar al Atfal al Ouafae te Fès,
- Fondation Rita Zniber te Meknès,
- Centre Bab el Kheir te Beni-Mellal;

Daar Marokko een herkomstland is waar enkel Marokkaanse families terecht kunnen, is het aantal kandidaat adoptanten zeer beperkt. We konden in 2012 dan ook maar 3 bemiddelingsovereenkomsten voor dit land afsluiten.

Sinds eind 2012 kunnen enkel nog MRE's (Marocains résidents à l'étrangère) een Kafala krijgen in Marokko.

In de loop van 2012 bleek dat de opname van artikel 361-5 in het burgerlijk wetboek niet door alle rechtbanken wordt toegepast. Dit artikel laat nochtans toe dat een adoptie uitgesproken wordt in België voor kinderen afkomstig uit landen die noch adoptie, noch de plaatsing met het oog op adoptie kennen. Twee proefdossiers kregen probleemloos een omzetting van kafala naar adoptie. In één dossier ging het parket in beroep tegen de omzetting.

In 2013 bevestigde het Hof van Beroep de bezwaren van het parket en verklaarde het de omzetting naar adoptie nietig. De familie, ondersteund door VCA diende het dossier in bij het Hof van Cassatie. Het dossier werd ontvankelijk verklaard.

Wegens de lopende procedure in Cassatie, werd beslist om geen kindvoorstellen te laten doorgaan tot er duidelijkheid is.

In september 2015 oordeelde het Hof van Cassatie dat de kwestie niet hun bevoegdheid is. Hierdoor werd het vonnis van het Hof van Beroep te Gent niet nietig verklaard. Hierdoor blijven we in een onzekere situatie wat betreft de omzetting van Kafala naar adoptie. Bijgevolg kan Ray of Hope geen dossiers laten verder gaan.

Enkel indien een wetswijziging komt waarin de omzetting duidelijk wordt toegestaan, kan Ray of Hope in Marokko verder werken.

In mei 2015 was een delegatie uit Marokko aanwezig in Brussel. Dit was naar aanleiding van een viering in Wallonië. Ray of Hope kreeg de gelegenheid om een aantal contactpersonen terug te zien waaronder Mevr. Souad Nour, algemene contactpersoon, Mme Bouabaidi en Mme Haddad, contactpersonen uit Tanger. Uit deze ontmoeting blijkt dat de nood aan adoptie in Marokko nog steeds groot is. Zij staan klaar om opnieuw met Vlaanderen samen te werken zodra er een wetswijziging in België komt.

Tabel 25: Evolutie van de wachtlijst voor Marokko

MAROKKO						
	inschrijvingen	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	stopzettingen	aantal op wachtlijst
2012	3	0	0	0	0	3
2013	0	1	1	1	0	2
2014	0	0	0	0	0	2
2015	0	0	0	0	0	2
2016	0	0	0	0	1	1

Er werden dus 2016 geen nieuwe dossiers opgestart en geen kinderen toegewezen.

Er zijn concrete vooruitzichten dat de samenwerking tussen Ray of Hope en Marokko kan heropgestart worden in 2017.

4.12. Kanalen in Onderzoek

Heel wat kanalen zijn in onderzoek bij Ray of Hope. Einde 2012 werd de regelgeving dat een adoptiedienst elk jaar een inlichtingendossier moet indienen tot men een actieve samenwerking heeft met 10 herkomstlanden, gewijzigd naar vijf herkomstlanden en, indien dit niet gehaald wordt, de vereiste jaarlijks een inlichtingendossier in te dienen. Immers, een te groot aantal herkomstlanden houdt het risico in dat de kwaliteit in het gedrang komt.

Niettemin engageert Ray of Hope zich om mee te werken aan het inkorten van de wachttijden. De internationale tendens toont aan dat het aantal internationaal adoptabele kinderen wereldwijd daalt³. Een grotere spreiding is dus eveneens een gezonde en nodige reflex om geen enkel land onder druk te zetten kinderen aan ROH te blijven toewijzen. Op deze manier kan het aantal wachtende adoptanten meer gespreid worden. Bovendien resulteert niet elk onderzoek en plaatsbezoek in de opstart van een nieuwe samenwerking.

Hieronder wordt de stand van zaken van de landen in onderzoek weergegeven. Er zijn nog enkele landen waar we wetgeving blijven opvolgen en bekijken of we er iets concreets kunnen betekenen zoals Rwanda, Ghana, Brazilië, maar in het voorbije jaar konden we daar geen concrete vorderingen realiseren waardoor ze niet werden opgenomen in het jaarverslag.

4.12.1. Burundi

- Aanvraag kanaalonderzoek 11/04/2007
- Indiening voorlopige kanaalcontrole 13/09/'07
- Akkoord VCA tot verderzetting kanaalonderzoek: 17/10/'07
- kanaalonderzoek ingediend op 05/02/2009
- Verdragsland

Burundi is een land dat veel belang hecht aan het Verdrag van Den Haag en dit ook correct wenst uit te voeren. Niettemin is het wel zeer moeilijk gebleken om er erkend te worden als adoptiedienst.

VCA kon tot op heden nog geen akkoord geven om proefdossiers te starten. Om in Burundi te mogen starten met adopties dient Ray of Hope ook in Burundi erkend te worden. In 2011 werd duidelijk dat het dossier dat verstuurd werd voor de erkenning zoek was geraakt. Dit werd gemeld door de Centrale Autoriteit inzake adoptie in Burundi. Ray of Hope bracht meteen de bijkomende vragen in orde en verstuurdde de antwoorden aan de Centrale Autoriteit. Een van de vereisten was dat Ray of Hope een goed doel zou steunen. Hiervoor werd een contact gelegd met IPRED, een organisatie die o.a. straatkinderen ondersteunt en waarin twee Belgen actief zijn. Via deze organisatie werd er in

de loop van 2011 een aantal zaken verder opgevolgd. In 2012 bleek ons originele erkenningdossier zoek te zijn, waarna we dit een aantal maal opnieuw opstuurden via de verantwoordelijke van IPRED, meneer Harushimana.

In februari 2013 vernamen we dat het originele dossier was teruggevonden. Ray of Hope opende een bankrekening in Burundi, een voorwaarde om een accreditatie te kunnen krijgen.

Mr. Harushimana volgt ter plaatse het verloop van het accreditatie aanvraag op. In januari 2014 kon Mr. Harushimana ons laten weten dat het dossier werd bestudeerd en momenteel op het kabinet

³ Zie ook de cijfers van Global Trends in Intercountry Adoption 2003-2011, dr. Peter Selman, Newcastle University, UK.

van de Ministre de la Solidarité Nationale, du Droit de la personne Humaine et du Genre ter ondertekening ligt.

Nadien zal het dossier bezorgd worden aan de Ministre des Relations Extérieures voor het ondertekenen van de overeenkomst van samenwerking met Ray of Hope.

In augustus 2014 echter liet Mr. Harushimana ons weten dat het dossier opnieuw vast zat bij de afdeling “services des renseignements”. In november kregen we bericht dat het dossier werd doorgegeven naar een andere afdeling voor verdere studie.

In februari 2015 stuurde Mr. Harushimana een voorstel tot overeenkomst door voor een contactpersoon ter plaatse. We hadden verwacht dat een vertegenwoordiger van Ray of Hope in 2015 naar Burundi zou afreizen om een overeenkomst te ondertekenen met de overheid en een update van de vorige kanaalcontrole uit te voeren.

Echter wegens onrust sedert maart 2015 in Burundi kwam het aanvraagdossier van Ray of Hope en de planning voor een kanaalbezoek terug stil te liggen.

Er doen zich regelmatig gewelddadige incidenten voor in Bujumbura waardoor de FOD Buitenlandse Zaken negatief reisadvies gaf: “Sinds oktober heerst er een klimaat van toenemende gewelddadigheden. Vijandige reacties werden geuit ten aanzien van België alsook bedreigingen ten aanzien van Belgische burgers.”

Ook in 2016 bleef er een negatief reisadvies gelden. De website van FOD Buitenlandse Zaken vermeldt: Alle reizen naar Burundi worden momenteel afgeraden.

Via het Vlaams Centrum voor Adoptie werd er in 2016 een zelfstandige adoptie gerealiseerd in Burundi. De familie deed dit met behulp van een advocaat ter plaatse. Ray of Hope nam contact op met deze advocaat en onderzoekt of een samenwerking mogelijk is om ook het erkenningsdossier van Ray of Hope in Burundi nieuw leven in te blazen. In 2017 werd er een overeenkomst aangegaan met deze advocaat met het oog het accreditatiedossier in orde te krijgen in Burundi. Als we daarin slagen zal een kanaalbezoek noodzakelijk zijn om na te gaan of we een vraag om op te starten met proefdossiers zinvol is.

4.12.2. **Slovakije**

Eind 2016 kreeg Ray of Hope de vraag van VCA om de mogelijkheden te bekijken in Slovakije gezien daar een goed contact was met de centrale autoriteit. De centrale autoriteit in Slovakije, CIPC (Centre for the International Legal Protection of Children and Youth) gaf aan dat zij kandidaat adoptieouders zoeken voor verschillende kindprofielen.

Sinds 2001 is in Slovakije het Verdrag van den Haag in werking. Zij werken volgens een sterk subsidiariteitsprincipe waarbij alle mogelijkheden worden nagegaan om de kinderen in eigen land te plaatsen.

Ray of Hope stelde zich kandidaat om de mogelijkheden tot samenwerking uit te zoeken en zal dit in 2017 doen.

4.12.3. Benin

- Prospectie aanvraag: september 2011
- Toestemming om onderzoek te starten: september 2011
- Procedure voor ratificatie van het Haagse Verdrag is lopend.

In februari 2012 stuurden we de adoptiewetgeving van Benin door naar VCA waarna we in maart 2012 negatief advies van de VCA ontvingen voor het verder zetten van het onderzoek naar de mogelijkheden van adoptie uit Benin.

Ray of Hope besliste om het onderzoek niet stop te zetten en legde contact met de Ambassade van Benin en met een contactpersoon ter plaatse.

Het contact met de Ambassade van Benin verliep vlot. Mr. Adjovi, attaché, ging in Benin na of er een samenwerking kon worden gerealiseerd tussen Ray of Hope en het bevoegde Ministerie in Benin. Dit lukt echter niet.

Er wordt aangeraden om een samenwerking op te starten met een NGO ter plaatse die eveneens als contactpersoon voor de adoptiedienst fungeert.

Mr. Adjovi heeft Ray of Hope in contact gebracht met de NGO BETHESDA, werkzaam in Benin. We ontmoetten mevr. Esther Orou die zeer enthousiast is om met Ray of Hope een samenwerkingsproject uit te bouwen. In 2014 werd dit project verder uitgewerkt tot er bericht kwam uit Benin dat er tijdelijk geen nieuwe adoptie-aanvragen meer aanvaard worden tot het Haagse Verdrag in Benin geratificeerd is.

We houden verder contact met de ONG BETHESDA, maar zullen moeten afwachten hoe de nieuwe procedure zal zijn en of deze samenwerking nog op dezelfde manier kan of anders moet ingevuld worden.

De nieuwe wetgeving “Code de l’enfant” ontvingen we in maart 2016.

Benin is momenteel volop bezig met het invoegen van hun nieuwe regelgeving en het oprichten van een Centrale Autoriteit.

Zodra deze Centrale Autoriteit er is, kan Ray of Hope hun kanaalonderzoek heropstarten om de samenwerkingsmogelijkheden verder uit te zoeken.

4.12.4. Democratische republiek Congo

- Prospectie aanvraag: 04/06/2013
- Advies VCA: 05/07/2013
- Geen verdragsland
- Inlichtingendossier is ingediend op 31/01/2014
- 10/03/2014 erkenning in DR Congo

In mei 2013 werden we gecontacteerd door mevrouw Chris Philipsen, secretaris van een Belgische vzw genaamd Zabakina. Zij stelde ons de vraag of een eventuele samenwerking met het weeshuis dat ze in Boma, Congo, steunt mogelijk zou zijn. De vzw had zelf reeds contact opgenomen met VCA en ook daar werden de mogelijkheden tot samenwerking met een dienst mogelijk geacht.

In juni 2013 bezorgden we de wetgeving aan VCA waarna we advies van de VCA ontvingen voor het onderzoeken van de mogelijkheden van adoptie uit DR Congo.

Chris Philipsen bracht ons in contact met père Antoine Phambu Lutete, directeur van CREROEA, die samen met ons het programma uitwerkte voor een kanaalonderzoek ter plaatse. Eind oktober 2013 vertrokken twee bestuurders van Ray of Hope naar DR Congo. Zij dienden een erkenningsdossier in bij

de plaatselijke autoriteiten en legden de nodige contacten in functie van een eventuele samenwerking.

Uit de contacten bleek dat het niet evident werken zal zijn in Congo, maar dat een samenwerking met het weeshuis CREROEA mogelijk is. Er zou gewerkt worden met een contactpersoon in Kinshasa die ons zal vertegenwoordigen, m.n. Dr. Baudry. Hij is arts van opleiding en heeft in 2014 in België een stage gelopen bij het UZA. Hierdoor kon hij ook kennismaken met de werking van Ray of Hope.

Dr. Baudry bracht in 2015 een bezoek aan het weeshuis CREROEA in Boma en besprak ook de samenwerking met père Antoine Phambu Lutete. Hij bezocht er de kinderen.

In 2014 riep Congo een moratorium in het leven waardoor kinderen na de adoptieprocedure het land niet mogen verlaten.

Hierdoor besloot VCA geen akkoord te geven voor opstart van een proeffase. Tot eind 2015 was het moratorium nog van kracht, maar werden met mondjesmaat uitgangspersmissies afgeleverd. In 2016 werd er gewerkt aan een wetwijziging en er werd gehoopt dat deze in voege kon treden zodat er een samenwerking opgestart kon worden, maar tot op heden is dit nog niet gebeurd.

Ray of Hope volgt dit kanaal van kortbij op om een samenwerking te starten van zodra dit toegelaten is.

5 Evaluatie

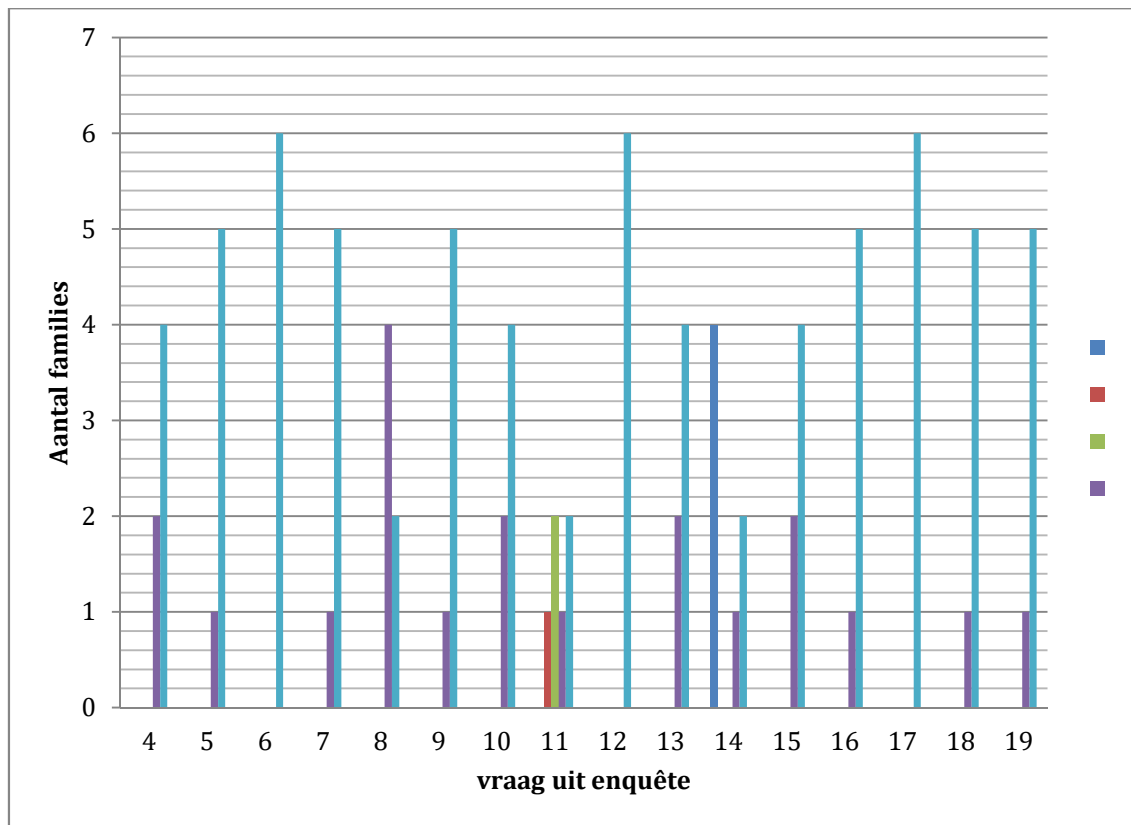
Zowel de adoptiefouders als de medewerkers evalueren de dagelijkse werking van vzw Ray of Hope. Deze evaluaties gebeuren zowel op een informele als een formele manier.

Voor adoptiefouders zijn er drie manieren om de werking formeel te evalueren:

De eerste mogelijkheid is het **aankomstgesprek**. Dit gesprek vindt plaats na aankomst van het kind in België. Via deze methode kunnen de teamleden van Ray of Hope onmiddellijk detecteren waar eventuele problemen zijn ontstaan en waar eventuele misverstanden moeten worden uitgeklaard. Indien families het niet mogelijk achten kort na aankomst op gesprek te komen, worden de eerste zaken telefonisch behandeld. Het definitieve aankomstgesprek zal dan ook gebeuren op het eerste huisbezoek, drie maanden na aankomst. Dit gesprek blijkt de beste manier te zijn om de tevredenheid van de adoptanten te kunnen meten.

Een tweede manier waarop de ouders Ray of Hope kunnen evalueren, is via een **tevredenheidsmeting**. Na het aankomstgesprek krijgen de families dit document mee naar huis en wordt er gevraagd het ingevuld terug te sturen naar de dienst. De gegevens van deze meting worden geanalyseerd, wekelijks besproken op de briefing en de resultaten ervan komen in het jaarverslag waarna de RVB het geheel ook evalueert (zie tabel 25). Aan de hand hiervan kunnen doelstellingen worden geformuleerd voor de dagelijkse werking van Ray of Hope.

Om tot een zo volledig mogelijk resultaat te komen, werden de families op 3 momenten gevraagd dit in orde te brengen: bij het aankomstgesprek kreeg men de tevredenheidsmeting mee met een gefrankeerde enveloppe. Op het eerste huisbezoek werd hieraan herinnerd en op het einde van 2016 werden de families die de tevredenheidsmeting nog niet hadden ingevuld, gevraagd dit alsnog te doen. We ontvingen 6 tevredenheidsmetingen van de 10 families die thuishkwamen met hun kindje. Dit staat voor 60% van de mensen die in 2016 een adoptiekindjes in hun gezin verwelkomden. Dit betekent een stijging t.a.v. 2015.

Bovenstaande grafiek geeft de resultaten weer voor 2016 die in **tabel 26** in cijfers staan. Gezien het beperkte aantal tevredenheidsmetingen kunnen we slechts beperkt conclusies trekken.

De enquêtes die we ontvingen waren effectief, we kunnen ons afvragen waarom de we de andere 4 niet ontvingen. We kunnen wel bemerken dat alle gezinnen een aankomstgesprek kregen en hierbij eveneens werd gepolst naar de tevredenheid. Deze ligt bij de gezinnen die geen enquête bezorgden, in dezelfde lijn als de ontvangen enquêtes.

Uit de resultaten blijkt wel dat alle families op de meeste gebieden goed tot zeer goed aanduiden. Slechts zes maal duidde iemand “minder goed” aan en één keer “slecht”.

Het ging drie keer over ‘voldoende informatie over de kosten’. Als opmerking schreef één familie dat het een proeffase betrof en het dus normaal was dat voldoende informatie over de kosten op voorhand niet echt mogelijk was. Een andere familie merkte op dat er een onvoorziene kost was en de derde familie merkte op dat zij graag tussentijds ook een afrekening hadden ontvangen. Deze opmerkingen worden meegenomen.

Twee keer duidde men bij ‘geografische bereikbaarheid’ minder goed aan. Aangezien Ray of Hope bemiddelt voor kandidaat adoptanten over heel Vlaanderen, zullen er steeds families zijn voor wie het een lange verplaatsing is. Algemeen kunnen we stellen dat de locatie in Vlaanderen centraal is en goed toegankelijk wegens de korte afstand van een autostrade.

Eén familie duidde minder goed aan bij ‘tevredenheid over contactpersoon’. Dit betrof een familie die ter plaatse van de contactpersoon van het weeshuis onvoldoende informatie heeft ontvangen.

Hoogste tevredenheid (6 keer “zeer goed”) behalen we op:

- Betrouwbaarheid
- Naleven van privacy wetgeving
- Voldoende informatie over de reis
- Opvolgen specifieke afspraken

Daarna volgen nog (5 keer “zeer goed” en 1 keer “goed”)

- Onthaal op de dienst
- Behulpzaamheid
- Verkregen info beantwoord aan verwachtingen
- Voldoende informatie over procedure
- Situatie behandelen met zorg en ernst
- Snelle reactie op een probleem
- Ondersteuning door de dienst

Wat betreft de tevredenheid over escorte: er vond in 2016 geen escorte plaats, dit cijfer is dus eigenlijk niet relevant in de totale meting van 2016.

Tabel 26: Resultaten tevredenheidsmeting 2016

	niet beantwoord	slecht	minder goed	goed	zeer goed	TOTAAL
1 telefonische bereikbaarheid				2	4	6
geografische bereikbaarheid			2	3	1	6
2 onthaal op de dienst				1	5	6
3 betrouwbaarheid (stiptheid en nakomen afspraken)					6	6
4 kwaliteitsniveau gelijk voor alle medewerkers				2	4	6
5 Behulpzaamheid				1	5	6
6 naleven privacy – wetgeving					6	6
7 informatie conform de verwachting				1	5	6
8 voldoende informatie over wachttijd				4	2	6
9 voldoende informatie over procedure				1	5	6
10 voldoende informatie over adoptabiliteit				2	4	6
11 voldoende informatie over de kosten		1	2	1	2	6
12 voldoende informatie over de reis/escorte					6	6
13 zelf afgereisd: tevredenheid begeleiding contactpersoon				2	4	6
zelf afgereisd: tevredenheid van contactpersoon			1	2	3	6
zelf afgereisd: werden afspraken te plaatse nageleefd				2	4	6
14 indien escorte: tevreden over de begeleiding?	6					6
15 informatie over administratie na aankomst				2	4	6
16 worden situaties behandeld met zorg en ernst				1	5	6
17 Werden specifieke afspraken opgevolgd?					6	6
18 Reageert de organisatie snel als er een probleem is?				1	5	6
19 Heeft u het gevoel ondersteund te zijn door de dienst?				1	5	6
TOTAAL	6	1	5	29	91	132

